

**KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS
BENDROJO PLANO 2-ASIS KEITIMAS
STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO
ATASKAITA**

UAB CityForm LT

STATYBOS
STRATEGIJA

Organizatorius

Kauno rajono savivaldybės administracija

Plano rengėjai

UAB „Gaučė ir Ko“

UAB CityForm LT

UAB CityForm LT

Pareigos	Vardas, pavardė	Parašas	Data
Metodinis vadovas, PDV	dr. Kristina Gaučė		2020-12-03
PV, PDV	Rūta Skripkienė		2020-12-03
Architektė	Marija Frolova		2020-12-03

2020 m.

TURINYS

Įvadas.....	4
1 Informacija apie plano rengimo organizatorių, plano rengėją bei vertinimo subjektus....	5
2 Informacija apie Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimą....	6
2.1 Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo tikslai	6
2.2 Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sąsaja su kitais planais ir programomis.....	8
2.3 Tarptautiniu, Europos bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu	11
2.4 Sunkumai su kuriais susidurta atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą	13
3 Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos	14
4 Pasirinktų alternatyvų aprašymas	15
4.1 Urbanistinė struktūra.....	16
I alternatyva	16
II alternatyva.....	17
4.2 Funkcinis zonavimas	18
I alternatyva	19
II alternatyva.....	19
Atskirų gyvenviečių detalizavimas ir reglamentavimas	19
4.3 Kitos sritys, kurios vystomos taip pat abiejų alternatyvų atveju	19
Socialinė infrastruktūra	19
Rekreacinis potencialas	22
Techninė infrastruktūra.....	22
Gamtinė aplinka.....	23
5 Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu planas nebus įgyvendintas.....	23
5.1 Gamtinė aplinka (biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, aplinkos kokybė – dirvožemis, vanduo, oras, klimatas), gamtinis karkasas.....	25
Gamtinis karkasas.....	25
Aplinkos kokybė (dirvožemis, vanduo, oras, klimatas)	26
Gamtos išteklių naudojimas	26
Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aprašymas	26
5.2 Gamtos ir kultūros paveldas (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminkloaugą), kraštovaizdis	27
5.3 Teritorijos vystymo darna	27
Visuomenė ir jos sveikata	27
Socialinė aplinka	28
Ekonominė aplinka.....	28
Probleminiai arealai.....	28

5.4	Materialusis turtas	30
5.5	Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelė.....	30
6	Apibendrinimas - priežastys, dėl kurių pasirinktos svarstytos plano alternatyvos.....	44
	Santrauka.....	45
	Priedai.....	47

Išvadas

Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintu (pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467) „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo“ (Žin., 2004, Nr.130-4650; 2007, Nr.131-5292; 2010, Nr.139-7125; 2011, Nr.50-2431) III skyriaus 7 punktu, strateginį pasekmių aplinkai vertinimą (toliau – SPAV) privaloma atlikti, kai:

1. Planai ir programos skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui, žemės naudojimui (paskirčiai) nustatyti ar teritorijoms planuoti ir lemti ūkinės veiklos projektų, įrašytų į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo (Žin., 1996, Nr. 82-1965; 2000, Nr. 39-1092) 1 ar 2 priedėlius, plėtros pagrindus;
2. Rengiami nacionalinio, regiono ir rajono lygmenų bendrojo teritorijų planavimo dokumentai ar esminiai jų pakeitimai;
3. Planų ir programų įgyvendinimas susijęs su įsteigta ar potencialia „Natura 2000“ teritorija ar artima tokios teritorijos aplinka ir institucija, atsakinga už saugomų teritorijų apsaugos ir tvarkymo organizavimą, Aplinkos ministerijos nustatyta tvarka nustato, kad pagal 1992 m. gegužės 21 d. Tarybos direktyvos (92/ 43/EEB) dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos nuostatas tokio plano ar programos įgyvendinimas (individualiai ar kartu su kitais planais ir programomis) gali daryti reikšmingą poveikį įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms;
4. Per atranką strateginiam pasekmių aplinkai vertinimui atlikti nusprendžiama, kad privaloma atlikti konkretaus plano ar programos strateginį pasekmių aplinkai vertinimą.

Remiantis šiuo aprašu, Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-jam keitimui strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau - SPAV) yra privalomas. Įgyvendinti bendrojo plano sprendiniai gali turėti trumpalaikį/ilgalaikį, teigiamą arba neigiamą poveikį. Galimam reikšmingam poveikiui aplinkai įvertinti ir kiek įmanoma sumažinti neigiamas jo pasekmes, ir reikalingos SPAV procedūras.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo SPAV tikslai:

1. Nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo įgyvendinimo pasekmes aplinkai;
2. Užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atitinkamomis valstybės ir savivaldybių institucijomis, visuomene, atsižvelgiama į šių konsultacijų rezultatus;
3. Užtikrinti, kad planavimo organizatorius, t. y. Kauno rajono savivaldybės administracijos direktorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

1 Informacija apie plano rengimo organizatorių, plano rengėją bei vertinimo subjektus

Planavimo organizatorius: Kauno rajono savivaldybės administracijos direktorius (Savanorių pr. 371, Kaunas, tel. (8 37) 30 55 70, faks. (8 37) 31 37 97, el. p. administracija@krs.lt), kontaktiniai asmenys: Urbanistikos skyriaus vedėjo pavaduotoja, Savivaldybės vyriausioji architektė Jurgita Kalvinskaitė (tel. (8 37) 305 579, (8 670) 88 392, el. p. jurgita.kalvinskaite@krs.lt) ir Urbanistikos skyriaus vyr. specialistė Neringa Mackevičiūtė-Blaškevičienė (tel. (8 37) 305 510, el. p. neringa.blaskeviciene@krs.lt).

Rengėjas: UAB „Gaučė ir Ko (A. Goštauto g. 8-32, LT-01108 Vilnius, el. p. info@gauce.lt), CityForm LT, UAB (S. Žukausko g. 4-108, LT-08244 Vilnius, el. p. info@cityform.lt), MB „Statybos strategija“ (A. Smolensko g. 10B, LT-03201 Vilnius, el. p. info@taemurbanistai.lt).

Vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio mėn. 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintu „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ (aktuali redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467) SPAV subjektai – valstybės ir savivaldybių institucijos, nagrinėjančios strateginio pasekmių aplinkai vertinimo dokumentus ir pagal kompetenciją teikiančios išvadas. Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano 2-ojo keitimo SPAV proceso dalyviai:

- Planavimo organizatorius – Kauno rajono savivaldybės administracijos direktorius;
- Aplinkos apsaugos agentūra;
- Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos;
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos;
- Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius;
- Kauno rajono savivaldybė;
- Su planuojama Kauno rajono savivaldybės teritorija besiribojančios Kauno miesto, Kėdainių rajono, Jonavos rajono, Kaišiadorių rajono, Prienų rajono, Kazlų Rūdos, Šakių rajono, Jurbarko rajono ir Raseinių rajono savivaldybės;
- Visuomenė.

SPAV proceso dalyviai pagal kompetenciją nagrinėja strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir SPAV ataskaitą bei teikia išvadas dėl SPAV apimties ir parengtų SPAV dokumentų kokybės.

Visuomenė vertinant rengiamo Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinius dalyvauja Lietuvos Respublikos Teritorijų planavimo įstatyme bei Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1996 m. rugsėjo mėn. 18 d. nutarimu Nr. 1079 (2013 m. gruodžio 18 d. nutarimo Nr. 1267 redakcija) „Dėl visuomenės informavimo, konsultavimo ir dalyvavimo priimant sprendimus dėl teritorijų planavimo nuostatų patvirtinimo“ nustatyta tvarka.

2 Informacija apie Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimą

2.1 Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo tikslai

Šiuo metu Kauno rajono teritorijos plėtra vykdoma vadovaujantis Kauno rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano 1-uoju pakeitimu, patvirtintu 2014 m. rugpjūčio 28 d. Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-299 "Dėl Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo tvirtinimo", bei Kauno rajono savivaldybės teritorijos Bendrojo plano 1-ojo pakeitimo koregavimu, patvirtintu 2017 m. lapkričio 16 d. Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-411. 2019 m. vasario 28 d. Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-97 „Dėl Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo rengimo ir planavimo tikslų nustatymo“ pagrindu pradėtas rengti bendrojo plano 2-asis keitimas.

2019 m. vasario 28 d. Kauno rajono savivaldybės tarybos sprendimu Nr. TS-97 nustatyti **Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo tikslai:**

1. Kompleksiškai sprendžiant socialinius, ekonominius ir ekologinius uždavinius, sudaryti sąlygas tolimesnei Savivaldybės teritorijos darniai raidai ir plėtrai, nuosekliai erdvinei ir funkicinei integracijai ir teritorijų sanglaudai;
2. Nustatyti sveikos, saugios ir harmoningos gyvenamųjų vietovių aplinkos, socialinės, ekonominės ir techninės infrastruktūros vystymo ir įgyvendinimo gaires;
3. Sudaryti sąlygas racionaliam gamtinių, žemės gelmių ir energijos išteklių naudojimui ir atkūrimui;
4. Sudaryti sąlygas racionaliam žemės naudojimui;
5. Sudaryti sąlygas investicijų skatinimui, kuriant rajono socialinę gerovę ir auginant rajono ekonominį potencialą;
6. Derinti fizinių ir juridinių asmenų ar jų grupių bei Savivaldybės interesus, nustatant teritorijų naudojimo ir veiklos plėtojimo sąlygas;
7. Sudaryti sąlygas gamtinio ir kultūrinio kraštovaizdžio savitumo, gamtos ir nekilnojamojo kultūros paveldo išsaugojimui, įveiklinimui ir pažinimui, būtinojo gamtinio karkaso formavimui ekologiškai pusiausvyrai išlaikyti.

2019 m. rugpjūčio 22 d. Kauno rajono savivaldybės administracijos direktoriaus įsakymu Nr. ĮS-1599 buvo patvirtinta Planavimo darbų programa, kurioje numatyti **Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo uždaviniai:**

1. Suformuoti planavimo lygmenį atitinkančias teritorijos funkcinės ir erdvinės plėtos kryptis;
2. Optimizuoti planuojamos teritorijos urbanistinę, socialinę ir inžinerinę struktūrą, nustatant racionaliai plėtrai reikalingas teritorijas, urbanizuojamų teritorijų plėtos gaires, nustatant prioritетines teritorijų plėtos aplinkybes bei sąlygas, prioritетines ir kitas galimas veiklas, vertinant darnaus judumo skatinimo aspektus, kompaktiškumo, socialinės ir techninės infrastruktūros plėtos optimizavimo aplinkybes;

3. Atsižvelgiant į demografinius duomenis bei rajono gyventojų skaičiaus augimo tendencijas, įvertinti realų socialinės infrastruktūros objektų poreikį (švietimo, sveikatos, kultūros ir sporto);
4. Įvertinti planuojamos teritorijos gyvenamųjų vietovių sistemos funkcinis ryšius bei pasiūlyti gyvenamųjų vietovių partnerystės galimybes, optimizuojant socialinės ir techninės infrastruktūros poreikius;
5. Nustatyti Kauno rajono gyvenamųjų vietovių savitumo bruožus, urbanizuojamų teritorijų kraštovaizdžio savitumui svarbias teritorijas, antropogeninius ir gamtinius elementus, numatyti jų vizualinę apsaugą, numatyti istoriškai susiklosčiusių urbanistinių struktūrų identiteto formavimą ir architektūrinės darnos išsaugojimą;
6. Keičiant bendrąjį planą bendruosius ir konkretizuotus sprendinius susieti su Kauno rajono ir šalies strateginiais dokumentais, pateikti jų sąsajos erdvines išraiškas bei nustatyti rajono teritorijos urbanistinę viziją;
7. Detalizuoti atitinkamų aukštesnio lygmens kompleksinio teritorijų planavimo dokumentų sprendinius;
8. Keičiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą įvertinti žemesnio lygmens (specialiojo, detaliojo) teritorijų planavimo dokumentus, spręsti galiojančių sprendinių kolizijas;
9. Numatyti savivaldybei svarbių objektų išdėstymą ir šiems objektams rezervuotinas teritorijas;
10. Integruoti Nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo planą, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“ bei nustatyti kraštovaizdžio tvarkymo zonas pagal svarbiausius Kauno rajono teritorijos vystymo prioritetus, urbanistinio ir gamtinio karkaso plėtojimo sritis; sudaryti prielaidas siekti bendrosios struktūros optimalumo rodiklių, nustatant tikslinius formuojamo kraštovaizdžio bendrosios teritorinės struktūros kokybės rodiklius; stiprinti gamtinį karkasą, gamtinio karkaso sistemą papildant ir vietinės reikšmės gamtiniu karkasu su į jo sudėtį įeinančiu ekologiniu tinklu ir atskiraisiais želdynais; stiprinti ekologinę pusiausvyrą (nustatyti priemones ir apribojimus, užtikrinančius kraštovaizdžio bendrąją ekologinę pusiausvyrą, gamtinių ir kultūrinių vertybių ar kraštovaizdžio kompleksų išsaugojimą); nustatyti priemones kraštovaizdžio kultūrinio identiteto saugojimui;
11. Numatyti priemones ir apribojimus, užtikinančius kurortinės teritorijos gamtos išteklių racionalų naudojimą, kraštovaizdžio ekologinę pusiausvyrą, gamtinio karkaso formavimą, gamtos ir kultūros paveldo vertybių, teritorijos savitumo išsaugojimą;
12. Įvertinti bei patikslinti turistinių trasų, rekreacinių zonų išdėstymą;
13. Keičiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį planą skirti didelį dėmesį darnaus judumo principų įtvirtinimui, į transporto sektorių integruojant viešojo transporto paslaugų analizę ir siūlymus paslaugų efektyvumui bei partnerystei su Kauno miestu didinti. Sudaryti prielaidas kombinuotų kelionių (pasitelkiant įvairias transporto rūšis ar keliavimo būdus) skatinimui. Išanalizuoti esamą situaciją bei pateikti siūlymus transporto sektoriuje alternatyvių degalų naudojimo skatinimui;
14. Sukonkretinti urbanizuotų teritorijų ir jose esančių miškų bei atskiriesiems želdynams priskirtas teritorijas, įtvirtinant laisvalaikio erdvių vystymo perspektyvas ir naujai plėtojamose gyvenamosiose teritorijose;

15. Keičiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrąjį plano sprendinius, įvertinti visuomenės teiktus pasiūlymus ir prašymus dėl Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano sprendinių keitimo/koregavimo, bei, suderinus su Savivaldybės administracija, patikslinti teritorijų plėtros galimybes;
16. Nustatyti žemės ir miškų ūkio paskirties teritorijų vystymo ir formavimo kryptis, siūlomų apželdinti mišku teritorijų išdėstymą;
17. Išnagrinėti teritorijas patenkančias į valstybinės reikšmės miškų plotus, kuriose numatyta svarbių Savivaldybės objektų plėtra ir numatyti šioms teritorijoms miško žemės pavertimą kitomis naudmenomis;
18. Įvertinti bei patikslinti magistralinių ir krašto kelių apsaugos zonas;
19. Įvertinti Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapi, patvirtintą Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655 „Dėl Potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“, bei atsižvelgiant į jį patikslinti urbanizuojamas teritorijas.

2.2 Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sąsaja su kitais planais ir programomis

Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano 2-asis keitimas rengiamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos įstatymais, Seimo ir Vyriausybės nutarimais, taisyklėmis ir kitais norminiais dokumentais reglamentuojančiais teritorijų planavimą, o taip pat bendrojo plano darbų programoje ir institucijų išduotose planavimo sąlygose nurodytais teisės aktais.

Aktualiausi Kauno rajono savivaldybės bendrojo plano 2-ajam keitimui bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje yra šie dokumentai, užduodantys tam tikras rajono teritorijos vystymo tolimesnio vystymo gaires:

- **Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas**, patvirtintas 2002 m. spalio 29 d. nutarimu Nr. IX-1154. Šiame dokumente sukurta regioninio planavimo sistema, suformavusi regioninių centrų vystymo principus, sukurti ir realiai vystyti 10 regioninių centrų, kurie sudarė sąlygas vietinei darbo jėgai pritraukti į naujai statomas pramonės įmones regioniniuose centruose. Šiuo metu rengiamo Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano 2050 metodika išsaugo Lietuvos teritorijų planavimo sistemos tęstinumą.
- **Lietuvos Respublikos teritorijos bendrojo plano 2050 koncepcija**, patvirtinta 2020 m. birželio 4 d. nutarimu Nr. XIII-3021. Konceptualieji sprendiniai Kauno miestą šalies urbanistinių centrų sistemoje identifikuoja kaip transnacionalinių ryšių metropolinį centrą. Kauno rajono teritorijai nustatyta palaikomojo ir plėtojamojo tipo erdvinio vystymo kryptis, dalis teritorijos išskirta kaip didelio rekreacinio potencialo teritorija. Ir miestas, ir rajonas patenka į esamo ir siūlomo išlaikyti tarptautinio susisiekimo koridorių tinklo aplinką.
- **Lietuvos regioninės politikos Baltoji knyga 2017 – 2030**, kuriai pritarta Nacionalinės regioninės plėtros tarnybos posėdyje 2017 m. gruodžio 15 d. Dokumente išskiriami tokie regioninės politikos uždaviniai, kaip veiksmingos regioninės politikos sistemos sukūrimas, darnaus, tvaraus, geografiškai subalansuoto ekonomikos augimo užtikrinimas, kokybiško gyvenimo sąlygų sudarymas visoje Lietuvoje, regionų įvairdžio gerinimas. Baltoji knyga numato regioninės politikos veiksmus, kuriais gerinama gyvenamoji aplinka visoje Lietuvos teritorijoje, sudaromos palankios sąlygos kurtis ne tik didmiesčiuose. Numatoma užtikrinti kokybišką sveikatos, švietimo, kultūros ir kitų paslaugų pasiekiamumą.
- Kauno regiono plėtros taryba 2018-01-02 sprendimu Nr. 51/2P-1 įtvirtintos **Kauno regiono plėtros kryptis**:

- Sumani pramonė ir logistika;
- Mokslas, technologijos ir inovacijos;
- Sveikatos priežiūra ir sveikatos stiprinimas;
- Kultūrinės ir kūrybinės industrijos, turizmas.

Aukštesnio lygmens teritorijų planavimo ir kiti dokumentai, susiję su Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-uoju keitimu:

- Nacionalinės pažangos programa 2014-2020 m., patvirtinta 2012 m. lapkričio 28 d. nutarimu Nr. 1482;
- Valstybės pažangos strategija „Lietuva 2030“, patvirtinta 2012 m. gegužės 15 d. nutarimu Nr. XI-2015;
- Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija, patvirtinta 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII-1626;
- Nacionalinė darnaus vystymosi strategija, patvirtinta 2003 m. rugsėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 (2009 m. rugsėjo 16 d. nutarimo Nr. 1247 redakcija);
- Nacionalinis kraštovaizdžio tvarkymo planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2015-10-02 įsakymu Nr. D1-703 „Dėl nacionalinio kraštovaizdžio tvarkymo plano patvirtinimo“;
- Nacionalinė klimato kaitos valdymo politikos strategija, patvirtinta 2012 m. lapkričio 6 d. nutarimu Nr. XI-2375.

Kiti dokumentai, susiję su Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-uoju keitimu:

- Kauno rajono savivaldybės teritorijai aktualūs vystymo specialieji planai (išsamus sąrašas pateikiamas esamos būklės įvertinimo ataskaitos priede Nr. 3);
- Kauno rajono strateginis plėtros planas 2021-2027, patvirtintas Kauno rajono savivaldybės tarybos 2019 m. spalio 24 d. sprendimu Nr. TS-353;
- Kauno rajono strateginis plėtros planas 2013-2020, patvirtintas Kauno rajono tarybos sprendimu 2013 m. birželio 27 d. Nr. TS-256;
- Potvynių grėsmės ir rizikos žemėlapis, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2014-08-06 įsakymu Nr. D1-655 „Dėl Potvynių grėsmės ir potvynių rizikos žemėlapių Nemuno, Ventos, Lielupės ir Dauguvos upių baseinų rajonuose patvirtinimo“;
- Lietuvos Geologijos tarnybos patvirtinti vandenviečių apsaugos zonų projektai UAB „Giraitės vandenys“ eksploatuojamoms vandenvietėms: Margininkų, Urniežių, Naujųjų Muniškių, Muniškių, Panevėžiuko, Gaižuvėlės, Ežerėlio, Babtų, Miškalaukio, Mikliūnų, Liučiūnų, Čekiškių, Virbaliūnų, Sitkūnų, Pagynės, Samylų, Girionių, Biliūnų, Bernatonių, Linksmakalnio, Didžiųjų Lapių, Karkazų, Ilgakiemio, Altoniškių, Daugėliškių, Vandžipogalkos, Valeravos, Boniškių, Sausinės, Viršužiglio, Dobilijos, Šlienavos, Neveronių, Lapių, Vilkijos, Užliedžių, Giraitės, Zapyškio, Voškonų, Ramučių, Vimbarų, Patamulšėlio, Netonių, Karmėlavos, Piliuonos, Raudondvario, Kulautuvos, Stamaičių, Bubių, Piepalių, Kaniūkų, Pažerų, Juragių, Purviškių, Saulėtekų, Padauguvos;
- Europinio standarto geležinkelio linijos Kaunas – Lietuvos ir Latvijos valstybių siena specialusis planas, patvirtintas 2017 m. sausio 11 d. Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 31;
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. gruodžio 29 d. nutarimas Nr. 1486 "Dėl naujų draustinių įsteigimo ir draustinių sąrašų patvirtinimo";
- Kauno r. savivaldybės valstybinės reikšmės miškų plotų schema, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 1997 m. spalio 23 d. nutarimu Nr. 1154 "Dėl valstybinės reikšmės miškų plotų patvirtinimo";
- Kauno r. savivaldybės miškų priskyrimo miškų grupėms planas, patvirtintas Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2017 m. kovo 28 d. įsakymu Nr. D1-256 "Dėl Akmenės, Biržų, Kauno, Kaišiadorių, Kelmės, Kėdainių, Kupiškio, Jonavos, Jonavos, Joniškio

- Jurbarko, Panevėžio, Pakruojo, Pasvalio, Prienų, Raseinių, Radviliškio, Rokiškio, Šaulių, Šilalės, Tauragės, Trakų, Utenos, Vilniaus, Zarasų rajonų, Birštono, Elektrėnų, Pagėgių, Rietavo ir Kauno, Panevėžio, Šiaulių miestų savivaldybių miškų priskyrimo miškų grupėms planų patvirtinimo";
- Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2019 m. rugpjūčio 13 d. įsakymu Nr. D1-458 patvirtintos Lietuvos urbanistinės politikos pagrindinių kryptių ir jų įgyvendinimo rekomendacijos;
 - Dviračių trasų (takų) Nemuno dešiniaja puse Kauno rajono savivaldybės teritorijoje specialusis planas, 2015-02-18, T00074998;
 - Dviračių trasų per Kauno rajono sav., Akademijos, Ringaudų ir Kačerginės seniūnijas specialusis planas, 2012-06-04, T00025059 (000521006542);
 - Kauno rajono savivaldybės teritorijos vietinės reikšmės viešųjų kelių tinklo išdėstymo žemėtvarkos schema, T00026959 (000522006004);
 - Infrastruktūros objektų-degalinių išdėstymo Kauno rajone specialusis planas, T00026095 (000522005778);
 - Kauno rajono savivaldybės vandens tiekimo ir nuotekų tvarkymo infrastruktūros plėtros specialiojo plano koregavimas, T00026637 (000522005061);
 - Didžiųjų prekybos įmonių išdėstymo Kauno r. sav., Alšėnų sen. specialusis planas, 2014-05-26, T00071547;
 - Susisiekimo komunikacijų inžinerinės infrastruktūros plėtros Kauno rajono Zapyškio seniūnijos Kuodiškių ir Krušinskių kaimų dalies teritorijos specialusis planas, 2015-12-14, T00077586;
 - Kauno rajono savivaldybės teritorijos (Akademijos mstl. ir Noreikiškių k., Babtų k., Domeikavos k., Ežerėlio m., Garliavos m., Jonučių k., Girionių k., Karmėlavos II k., Neveronių k., Raudondvario k., Vandžiogalos mstl. ir Vilkijos m. (daugiabučiai Tulpių g.8, 10, 12 ir 14) šilumos ūkio specialusis planas, 2012-02-20, T00021638 (000521002687);
 - Kauno miesto Eigulių vandenvietės sanitarinių apsaugos zonų specialusis planas, T00073300, 2014-09-30;
 - Kauno miesto Kleboniškių vandenvietės sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialusis planas, T00073292, 2014-09-30;
 - Kauno miesto Petrašiūnų vandenvietės sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialusis planas, T00073296, 2014-09-30;
 - Kauno miestas; Kauno miesto dviračių takų specialusis planas, T00017011 (002192006280), 2010-06-11 (patvirtintas 2010 m. birželio 3 d. Kauno miesto tarybos sprendimu Nr. T-296);
 - Kauno miesto Vičiūnų vandenvietės sanitarinių apsaugos zonų nustatymo specialusis planas, T00073293, 2014-09-30;
 - Nacionalinių vandens turizmo trasų specialusis planas, T00053907 (100002000240), 2009-03-17;
 - Lietuvos Respublikos teritorijų, kuriose gali būti ribojami vėjo elektrinių (aukštų statinių) projektavimo ir statybos darbai, žemėlapis, 2016-02-15.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo rengimui išduotos planavimo sąlygos:

- 2019-09-06 AB „Lietuvos geležinkeliai“ planavimo sąlygos REG115402;
- 2019-08-27 AB „Energijos skirstymo operatorius“ planavimo sąlygos REG115403;
- 2019-08-27 VĮ „Vidaus vandens kelių direkcija“ planavimo sąlygos REG115420;
- 2019-08-28 AB „Telia Lietuva“ planavimo sąlygos REG115488;
- 2019-08-29 UAB „Kauno vandenys“ planavimo sąlygos REG115589;
- 2019-08-29 Jonavos rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG115635;

- 2019-08-30 Priešgaisrinės apsaugos ir gelbėjimo departamento planavimo sąlygos REG115636;
- 2019-08-29 VšĮ „Transporto kompetencijų agentūra“ planavimo sąlygos REG115657;
- 2019-08-30 Nacionalinis visuomenės sveikatos centro planavimo sąlygos REG115745;
- 2019-09-03 Raseinių rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG115853;
- 2019-09-03 Aplinkos apsaugos agentūros planavimo sąlygos REG115887;
- 2019-09-04 Lietuvos Respublikos Aplinkos ministerijos planavimo sąlygos REG115917;
- 2019-09-04 Kultūros paveldo departamento prie Kultūros ministerijos Teritorijų planavimo sąlygos REG116049;
- 2019-09-04 Šakių rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG116110;
- 2019-09-06 AB „Amber Grid“ planavimo sąlygos REG116141;
- 2019-09-09 Kauno rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG116155;
- 2019-09-05 Kauno miesto savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG116218;
- 2019-09-10 AB „Kauno energija“ planavimo sąlygos REG116284;
- 2019-09-09 Lietuvos kariuomenės planavimo sąlygos REG116398;
- 2019-09-09 Lietuvos automobilių kelių direkcijos prie Susisiekimo ministerijos planavimo sąlygos REG116419;
- 2019-09-09 Kazlų Rūdos savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG116421;
- 2019-09-09 Kėdainių rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG116422;
- 2019-09-09 Kauno marių regioninio parko direkcijos planavimo sąlygos REG116533;
- 2019-09-10 Šakių rajono savivaldybės administracijos Teritorijų planavimo sąlygos REG116587;
- 2020-04-03 Kaišiadorių rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG136738;
- 2020-04-06 Panemunių regioninio parko direkcija planavimo sąlygos REG137221;
- 2020-04-20 Prienų rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG138495;
- 2020-04-20 Lietuvos geologijos tarnybos prie Aplinkos ministerijos Teritorijų planavimo sąlygos REG138522;
- 2019-09-29 UAB „Giraitės vandenys“ planavimo sąlygos REG139843.
- 2020-05-28 Nacionalinės žemės tarnybos prie Žemės ūkio ministerijos planavimo sąlygos REG142353;
- 2020-05-28 Jurbarko rajono savivaldybės administracijos planavimo sąlygos REG142356;
- 2020-05-28 UAB „Giraitės vandenys“ planavimo sąlygos REG142403.

2.3 Tarptautiniu, Europos bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo koncepcijoje nustatyti teritorijos vystymo tikslai susiję su aukštesnio lygmens (nacionalinio, Europos bendrijos bei tarptautinio) dokumentų aplinkos apsaugos tikslais ir jiems neprieštarauja.

Pagrindiniai ES aplinkos apsaugos tikslai nustatyti Europos Bendrijos steigimo sutartyje:

- Išlaikyti, saugoti ir gerinti aplinkos kokybę;
- Saugoti žmonių sveikatą;
- Apdairiai ir racionaliai naudoti gamtos išteklius;
- Remti tarptautinio lygio priemones, skirtas regioninėms ir pasaulinėms aplinkos problemoms spręsti.

Kiti aktualūs tarptautiniuose ir nacionaliniuose dokumentuose aplinkosauginiai tikslai pateikiami suvestinėje lentelėje žemiau.

Lentelė Nr. 1 Nacionaliniai ir tarptautiniai planai ir strateginiai dokumentai, į kurių reikalavimus atskiriems aplinkos komponentams bei veiklos rūšims turi būti atsižvelgta

Nacionaliniai ir tarptautiniai strategijos ir planai	Aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu
ES darnaus vystymosi strategija	Mažinti oro taršą, skatinti ekologišką transportą, siekti tvaraus vartojimo bei gamybos, skatinti nedaršius technologijų kūrimą ir diegimą, išnaudoti Europos demografinį potencialą didinant užimtumo lygį, našumą ir sėkmingą migrantų integraciją.
Jungtinių Tautų bendrosios klimato kaitos konvencija	Skatinti tvarią plėtrą bei laikytis įsipareigojimo riboti ir mažinti išmetamus teršalus.
Pasaulio kultūros ir gamtos paveldo globos konvencija	– Priimti generalinę politiką, kuri siektų kultūros ir gamtos paveldui suteikti tinkamą vaidmenį bendruomenės gyvenime ir to paveldo globą integruoti į bendras planavimo programas; – Vystyti mokslinius ir techninius tyrimus ir tyrinėjimus ir paruošti veiksmingas priemones, kurios įgalintų valstybę neutralizuoti grėsmę, iškilusią kultūros ir gamtos paveldui; – Imtis tinkamų įstatyminių, mokslinių, techninių, administracinių ir finansinių priemonių, būtinų šio paveldo identifikavimui, globai, išsaugojimui (konservavimui), prezentavimui bei reabilitavimui.
Europos kraštovaizdžio konvencija	– Skatinti kraštovaizdžio apsaugą, tvarkymą bei planavimą ir organizuoti Europos bendradarbiavimą kraštovaizdžio klausimais; – Įteisinti kraštovaizdį kaip svarbią žmonės supančios aplinkos sudedamąją dalį, jų bendro kultūros ir gamtos paveldo apraišką bei jų savasties pagrindą; – Integruoti kraštovaizdį kaip reiškinį į savo teritorijų ir miestų planavimo politiką bei savo kultūros, aplinkos, žemės ūkio, socialinę ir ekonominę politiką, taip pat į kiekvieną kitą politikos sritį, galinčią turėti poveikio kraštovaizdžiui.
ES tarybos direktyva Dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos	Skatinti biologinės įvairovės palaikymą, atsižvelgiant į ekonominius, socialinius, kultūrinius ir regioninius reikalavimus.
Valstybės ilgalaikės raidos strategija (patvirtinta 2002-11-12 Lietuvos Respublikos Seimo nutarimu Nr. IX-1187)	Sukurti aplinką plėtoti šalies materialinei ir dvasinei gerovei, kurią apibendrintai nusako žinių

Nacionaliniai ir tarptautiniai strategijos ir planai	Aplinkos apsaugos tikslai, susiję su planu
	visuomenė, saugi visuomenė ir konkurencinga ekonomika.
Nacionalinė darnaus vystymosi strategija (patvirtinta 2003-09-11 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 1160)	ES normatyvų ir tarptautinių konvencijų reikalavimų įgyvendinimas: aplinkos taršos ir poveikio pasaulio klimatui ribojimas, naujausių, aplinkai mažesnę neigiamą poveikį darančių, technologijų skatinimas.
Nacionalinės kultūros paveldo apsaugos politikos gairės (patvirtintos 2012-11-16 Lietuvos Respublikos kultūros ministro įsakymu Nr. ĮV-811)	– Išsaugoti ir aktualizuoti kultūros paveldą ir ugdyti visuomenės sąmoningumą; – Didinti viešųjų paslaugų prieinamumą; – Diegti į rezultatus orientuotą ir įrodymais grįstą valdymą; – Plėtoti turizmo infrastruktūrą, įskaitant kultūros ir gamtos paveldą, užtikrinti kraštovaizdžio ir gamtos išteklių nykimo prevenciją ir atkurti gerą aplinkos būklę; – Užtikrinti viešojo valdymo institucijų veiklos skaidrumą ir viešosios informacijos prieinamumą visuomenei.
Lietuvos Respublikos kraštovaizdžio politikos įgyvendinimo priemonės (patvirtintos 2005-08-22 Lietuvos Respublikos Vyriausybės nutarimu Nr. 909)	Įgyvendinti bendrus kraštovaizdžio tvarkymo uždavinius, įvertinant šalies kraštovaizdžio struktūrinę įvairovę, užtikrinant kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą ir planavimą darnios plėtros sąlygomis, tinkamai koordinuojant savivaldybių institucijų veiksmus, plėtojant visuomenės suvokimą apie kraštovaizdžio vertę ir vaidmenį.
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas	– Šalies teritorijos subalansuotos raidos užtikrinimas, kuo geriau panaudojant turimą šalies teritorijos potencialą, nedarant žalos šalies teritorijos gamtinei bei kultūrinei aplinkai, nepažeidžiant dabartinės ir būsimų kartų teritorinių interesų, išsaugant bei stiprinant šalies teritorijos savitumą. – Urbanistinės sistemos optimizavimas derinant su kraštovaizdžio ir biologinės įvairovės apsauga, kultūros paveldo, gamybos bei rekreacinių teritorijų naudojimu ir socialinės – kultūrinės bei techninės infrastruktūros teritorine plėtra.

2.4 Sunkumai su kuriais susidurta atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita parengta vadovaujantis Lietuvos Respublikos vyriausybės patvirtintu „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“, Kauno rajono bendrojo plano rengimo metu parengta strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaita, bendrojo plano pakeitimo esamos būklės analizės metu surinktais duomenimis. Sunkumai kyla dėl objektyvaus galimo reikšmingo poveikio įvertinimo – poveikis aplinkai gali būti labai įvairus, atsižvelgiant į prevencines ir kompensacines priemones, kurios detalizuotinos smulkesniuose lygmenyse – specialiuosiuose, detaliuosiuose planuose bei

objektų techniniuose projektuose. Tačiau bendrojo plano rengėjų nuomone, šios problemos nėra esminės ir neturi ženklios įtakos atlikto SPAV kokybei ir rezultatams.

3 Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aplinkos charakteristikos

Darnaus vystymosi principas reikalauja urbanizacijos procesus valdyti ir reguliuoti nedarant žalos aplinkai. Nevaldoma urbanizacija gali turėti neigiamos įtakos ir negrįžtamų pasekmių aplinkai, visų pirma gamtinei ir kultūrinei.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendro plano 2-ojo keitimo koncepcijos sprendiniai suformuoti vadovaujantis darnaus vystymosi principais bei skiriant didelį dėmesį gamtinei aplinkai ir saugomoms teritorijoms, o tai leidžia prognozuoti teigiamas pasekmes aplinkai.

Kultūros paveldas. Kultūros paveldo departamento duomenimis, Kauno rajone yra 378 įregistruotos nekilnojamosios kultūros paveldo vertybės. Sąrašas yra ne baigtinis ir gali būti tikslinamas atsiradus naujiems apskaitos duomenimis, skelbiamiems tinklalapyje <http://kvr.kpd.lt/hertitage>. Pagal Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo koncepciją, kultūros paveldo objektų teritorijos neturėtų būti paveiktos neigiamai. Šio plano tikslas - sudaromos prielaidos kultūros paveldo objektus išsaugoti, tinkamai tvarkyti, nustatomi prioritetai, teritorijos, kurių tikslinė plėtra (rekreacinės teritorijos) augintų ir populiarintų kultūros paveldo objektų lankomumą Kauno rajone.

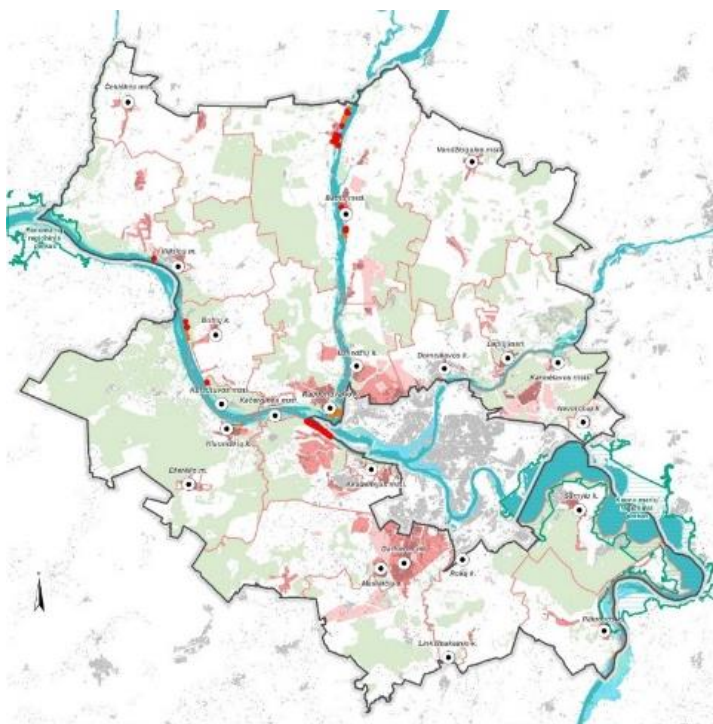
Saugomos teritorijos. Saugomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonose žemės naudojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo, bei kitais įstatymais.

Visą Kauno rajono saugomų teritorijų sistemą sudaro: 2 regioniniai parkai, 2 biosferos poligonai, 1 rezervatas, 26 draustiniai, 15 saugomų gamtos paveldo objektų, 378 nekilnojamojo kultūros paveldo objektai. Kadangi teritorijos yra de facto konservacinės paskirties, jose ūkinė veikla vykdoma pagal žinybinius (VSTT arba NKPD) tvarkymo planus ir bendrojo planu jose jokia veikla nebus detalizuojama – šių teritorijų tekstinė analizė nėra rengiama, teritorijos ir jų atributai yra pažymimi ir vertinami tik erdvinė išraiška brėžiniuose (Esamos būklės įvertinimo stadijos gamtos ir kultūros paveldo, rekreacijos, turizmo brėžinyje).

Plėtos teritorijos formuojamos įvertinant galiojančio bendrojo plano sprendinius. Šios teritorijos formuojamos atsižvelgiant į saugomų teritorijų kadastrę įregistruotų saugomų teritorijų ribas ir į jas nepatenka. Plėtos teritorijų ribos bus tikslinamos sprendinių konkretizavimo stadijoje, taip kad jos nepatektų į saugomas teritorijas ir įtvirtinant nuostatą, kad veikla šiose teritorijose turi būti vykdoma pagal galiojančių specialiųjų planų ir kitų teisės aktų reikalavimus.

Gamtinis karkasas. Gamtinio karkaso teritorijų apsaugos, naudojimo ir tvarkymo reikalavimus nustato Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos bei kiti įstatymai.

Užliejamos teritorijos. Pagal šiuo metu galiojantį teisinį reglamentavimą, Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-asis keitimas turi apibrėžti plėtos sąlygas urbanizuojamose teritorijose, patenkančiose į užliejamas teritorijas, įvertinant patvirtintus potvynių ir rizikos žemėlapius. Formuojant koncepciją vadovaujamasi esamos būklės metu sudaryta galimų urbanizuoti teritorijų pagal Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo ir koregavimo sprendinius potvynių grėsmės teritorijose schema.

4 Pasirinktų alternatyvų aprašymas

Rengiant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo koncepciją, alternatyvus planavimas buvo taikomas tik urbanistinės struktūros ir funkcinio zonavimo aspektais. Kitomis temomis abiejose koncepcijos alternatyvose dominuoja šiuolaikiškas požiūris į susisiekimo galimybių tarp urbanistinių centrų gerinimą (vengiant perteklinės infrastruktūros planavimo bet užtikrinant maksimalų keleivių ir krovinių mobilumą kokie funkciniai ryšiai bebūtų formuojami), energetinio efektyvumo temą (per centralizuotos infrastruktūros palaikymą bei atsinaujinančių energetinių išteklių naudojimo skatinimą), rajono vertybių ir identiteto išsaugojimą ir puoselėjimą (kraštovaizdžio apsauga, nepertraukiamas gamtinio karkaso tinklas, rekreacinį potencialą turinčių teritorijų įveiklinimas ir kt.).

I-oji koncepcijos alternatyva yra pasirinkta siekiant nuoseklumo ir tęstinumo, kadangi yra inspiruota šiuo metu galiojančio Kauno rajono bendrojo plano ir jo I-ojo pakeitimo koncepcijos.

II-oji alternatyva buvo rengiama maksimaliai atliepiant kompaktiškumo, partnerystės tarp urbanistinių centrų, darnaus vystymo, poveikio klimatui ir aplinkai mažinimo ir kt. principus.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo koncepcijos grafinę dalį sudaro 2 brėžiniai:

- Koncepcijos brėžinys. I alternatyva M 1: 50 000;
- Koncepcijos brėžinys. II alternatyva M 1:50 000.

4.1 Urbanistinė struktūra

I alternatyva

Pirmoje koncepcijos alternatyvoje numatomas Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ojo pakeitimo (su vėlesnėmis korektūromis) apimtyje įvardintos urbanistinės struktūros tęstinumas: numatomi 9 urbanistiniai centrai kuriuose vystomos viešosios ir kitos paslaugos aukštesnei gyvenimo kokybei formuoti - Vilkija (*pagrindinis*), Babtai, Čekiškė, Ežerėlis, Garliava, Karmėlava, Raudondvaris, Ringaudai, Vandžiogala. Savivaldybės teritorijoje numatomi įvairių lygmenų funkciniai ryšiai. Savivaldybės lygmenyje funkciniai ryšiai veikia spinduline struktūra ir yra orientuoti didžiaja dalimi į Kauno miestą.

Pirmos alternatyvos urbanistinėje struktūroje išskirti šie urbanistiniai centrai:

- **Vilkija** - *savivaldybės lygmens pagrindinis urbanistinis centras*, kuriame koncentruojamos platesnio spektro (taip pat retesnio naudojimo) viešosios paslaugos nei kituose savivaldybės lygmens urbanistiniuose centruose. Nors Vilkią nepasižymi dideliu gyventojų skaičiumi, tačiau dėl savo teritorinės lokacijos Kauno rajono savivaldybėje bei stipraus identiteto (istoriniu aspektu), miestą plėtojant pagrindiniu savivaldybės urbanistiniu centru, Kauno rajono šiaurės vakarų dalyje būtų sukuriama prielaidos sąlyginai tolygesnei ir aukštesnei gyvenimo kokybei formuoti. Tokiu atveju, tenkinant nuo Kauno miesto toliau esančių teritorijų gyventojų retesnių paslaugų naudojimo poreikius, ypač svarbus funkcinis ryšių išplėtojimas su kitais artimiausiais urbanistiniais centrais.

(Vilkią pagal galiojantį LRBP priskiriama: trečiam lygmeniui – pagrindiniai lokaliniai arba savivaldybių centrai, b kategorijos urbanistiniams centrums – naujai formuojami ir plėtojami mažų miestų pagrindu).

- **Babtai, Čekiškė, Ežerėlis, Garliava, Karmėlava, Raudondvaris, Ringaudai, Vandžiogala** - *savivaldybės lygmens papildantys urbanistiniai centrai*, kuriuose koncentruojamos funkcijos būtinųjų paslaugų užtikrinimui, gyventojų gyvenimo kokybės palaikymui. Formuojant paslaugų įvairovę, svarbu įvertinti šių gyvenamųjų vietovių ir jų apylinkių gyventojų amžiaus sudėtį, atitinkamus poreikius, teikti mobiliąsias paslaugas. Ypač svarbu užtikrinti gerą susisiekimą su aukštesnio lygmens urbanistiniais centrais, kuriuose telkiamos aukštesnio lygmens, santykinai retesnio naudojimo paslaugos.

Nors Kauno rajono savivaldybėje nėra aukštesnio nei savivaldybės lygmens urbanistinių centrų, tačiau dėl Kauno miesto – metropolinio urbanistinio centro gretimybės, pasireiškia tiesioginė ir netiesioginė, mažesnė ar didesnė įtaka įvairaus lygmens funkcinis ryšius:

- Veikiančių *tarptautiniame, nacionaliniame lygmenyje* – dominuoja ekonominės aplinkos, susisiekimo, mokslo, inovacijų plėtojimo, kultūros sričių funkciniai ryšiai:
 - Šiaurės – pietų kryptimis: Varšuva – Kaunas – Ryga;
 - Rytų – vakarų kryptimis: Minskas – Vilnius - Kaunas – Klaipėda.
- Veikiančių *regioniniame lygmenyje* – dominuoja ekonominės aplinkos, susisiekimo, sveikatos apsaugos, kultūros, rekreacijos sričių funkciniai ryšiai:
 - Kaunas – Kėdainiai (dalimi integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Kaunas – Jonava;
 - Kaunas – Prienai – Birštonas (dalimi integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Kaunas – Šakiai;
 - Kaunas – Jurbarkas.

- Veikiančių savivaldybės lygmenyje – dominuoja ekonominės, socialinės aplinkos, susisiekimo funkciniai ryšiai:
 - Karmėlava - Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Garliava – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Ringaudai - Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Ežerėlis – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Čekiškė – Vilkija – Raudondvaris (dalimi integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Babtai – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius);
 - Vandžiogala – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinius ryšius).

II alternatyva

Antroje koncepcijos alternatyvoje urbanistinė struktūra formuojama taip, kad viešosios paslaugos ir infrastruktūra plėtojama ne vienoje galimai pagrindinėje gyvenamojoje vietovėje, bet priklausomai nuo situacijos - keliose, kurios sudaro ar perspektyvoje gali sudaryti vientisą urbanizuotą darinį. Dirbant su gretimomis teritorijomis, išnaudojant bendras stipriąsias puses ir atskleidžiant galimus papildomus pranašumus, jų sąveikoje sukuriamą papildomą vertę, kurios veikiant atskirai negalima būtų pasiekti. Taip sudaromos galimybės išlaikyti gyvenamosiose vietovėse kritinę masę, ekonominę, socialinę gyvybingumą, gyvenimo kokybės gerėjimo sąlygas, savarankiškumą ir gebėjimą aptarnauti gyventojus. Skatinama, kad kiekvienas urbanistinis centras (gyvenvietė ar gyvenviečių grupė) išlaikytų, formuotų savitą identitetą prisidedant prie bendro Kauno rajono potencialo įsisavinimo, gyvybingumo visose srityse.

Rajono savivaldybės teritorijoje urbanistinę struktūrą sudaro šie urbanistiniai centrai:

- **Karmėlava, Garliava, Akademija/Ringaudai** - savivaldybės lygmens pagrindiniai urbanistiniai centrai. Šio lygmens urbanistiniams centrams priskiriamos gyvenamosios vietovės, kurios kartu su gretimomis kitomis, sudarančiomis vientisą urbanizuotą ir urbanizuojamą arealą, užtikrina gyvenimo kokybei reikalingų viešųjų paslaugų teikimą bei pasižymi santykinai išskirtinėmis (lyginant su kitomis Kauno gyvenamosiomis vietovėmis) ekonominio ir inovacijų plėtojimo galimybėmis. Ekonominis augimas vienas iš veiksnių sudarantis sąlygas urbanistiniuose centruose vystyti aukštesnės kokybės viešųjų paslaugų įvairovę. Karmėlava (kartu su Karmėlavos II k., Ramučių k. bei kitais bendrą urbanizacijos arealą turinčiais kaimais) išsiskiria esamomis ir perspektyvinėmis multimodalinio susisiekimo galimybėmis – išsidėsčiusi tarptautinio susisiekimo ašyje, oro uosto ir perspektyvinės RailBaltica geležinkelio linijos gretimybėje. Išnaudojant susisiekimo infrastruktūros bei LEZ teikiamus privalumus turėtų būti vienas iš rajono ekonominių branduolių tiek krovinių tiek keleivių logistikos kontekste. Kitas mokslo ir verslo sinergijos branduolys - Akademija/Ringaudai (kartu su kitais bendrą urbanizacijos arealą turinčiais kaimais). Išnaudojant universiteto galimybes, integruoto mokslo, studijų ir verslo centro - slėnio „Nemunas“ potencialą tikslinga skatinti ir didinti aukštojo mokslo ir įmonių bendradarbiavimą vykdant mokslinius tyrimus, eksperimentinę plėtrą, ir inovacijas, komercializuoti sukurtus sprendimus. Kitas strategiškai svarbus urbanistinis centras dėl savo patogaus teritorinio išsidėstymo (sisisiekimo prasme) Lietuvos kontekste bei verslo, pramonės ir sandėliavimo plėtros teritorijų galimybių, gyventojų tankio – Garliavos m. (kartu su kitais bendrą urbanizacijos arealą turinčiais kaimais). Visi šios kategorijos urbanistiniai centrai – Karmėlavos, Garliavos, Akademijos-Ringaudų – pozicionuojami pagrindiniais ekonominiais Kauno rajono savivaldybės „varikliais“.
- **Kulautuva/Zapyškis/Kačerginė** – savivaldybės lygmens specializuotas urbanistinis centras, kuriame koncentruojamos funkcijos ne tik būtinųjų paslaugų

užtikrinimui, gyventojų gyvenimo kokybės palaikymui, bet ir plėtojamas tikslingai, įsisavinant kurortinės teritorijos potencialą.

- **Neveronys, Samylai, Piliuona, Linksmakalnis, Ežerėlis, Raudondvaris, Užliedžiai, Domeikava/Lapės, Babtai, Vilkija, Čekiškė, Vandžiogala** - *savivaldybės lygmens papildantys urbanistiniai centrai*, kuriuose koncentruojamos funkcijos būtinųjų paslaugų užtikrinimui, gyventojų gyvenimo kokybės palaikymui. Formuojant paslaugų įvairovę, svarbu įvertinti šių gyvenamųjų vietovių ir jų apylinkių gyventojų amžiaus sudėtį, atitinkamus poreikius, teikti mobiliąsias paslaugas. Ypač svarbu užtikrinti gerą susisiekimą su aukštesnio lygmens urbanistiniais centrais, kuriuose telkiamos aukštesnio lygmens, santykinai retesnio naudojimo paslaugos.

Antroje koncepcijos alternatyvoje plėtojami šie funkciniai ryšiai:

- Veikiantys *tarptautiniame, nacionaliniame lygmenyje* – dominuoja ekonominės aplinkos, susisiekimą, mokslo, inovacijų plėtojimo, kultūros sričių funkciniai ryšiai:
 - Šiaurės – pietų kryptimis: Varšuva – Kaunas – Ryga;
 - Rytų – vakarų kryptimis: Minskas – Vilnius – Kaunas – Klaipėda.
- Veikiantys *regioniniame lygmenyje* – dominuoja ekonominės aplinkos, susisiekimą, sveikatos apsaugos, kultūros, rekreacijos sričių funkciniai ryšiai:
 - Kaunas – Kėdainiai (dalimi integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Kaunas – Jonava;
 - Kaunas – Prienai – Birštonas (dalimi integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Kaunas – Šakiai;
 - Kaunas – Jurbarkas.
- Veikiantys *savivaldybės lygmenyje* – dominuoja ekonominės, socialinės aplinkos, susisiekimą funkciniai ryšiai:
 - Karmėlava - Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Karmėlava – Neveronys;
 - Neveronys – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Samylai – Kaunas;
 - Samylai – Garliava;
 - Samylai – Piliuona;
 - Piliuona – Kaunas;
 - Linksmakalnis – Garliava (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Garliava – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Garliava – Akademija/Ringaudai;
 - Garliava – Kazlų Rūda;
 - Akademija/Ringaudai - Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Kulautuva/Zapyškis/Kačerginė - Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Ežerėlis – Kulautuva/Zapyškis/Kačerginė;
 - Vilkija – Raudondvaris – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Raudondvaris – Užliedžiai – Domeikava/Lapės;
 - Vilkija - Čekiškė;
 - Vilkija – Babtai;
 - Babtai – Vandžiogala;
 - Babtai – Kaunas (integruojantis į aukštesnio lygmens funkcinis ryšius);
 - Vandžiogala – Domeikava – Kaunas;
 - Domeikava – Lapės – Jonava.

4.2 Funkcinis zonavimas

I alternatyva

Išlaikomas iš esmės galiojančiame Kauno r. sav. teritorijos BP numatytas funkcinis zonavimas ir diferencijuojamas numatant urbanizavimo prioritetus.

II alternatyva

Funkcinis zonavimas tikslinamas. Miškų ir miškingų teritorijų funkcinė zona suformuota įvertinus, kad 100 metrų atstumu esantys plotai tarp miško plotų gali natūraliai užsisėti ir bėgant laikui suaugti į bendrus masyvus taip gerinant ekosistemas.

Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų funkcinės zonos formuojamos taip, kad būtų galima vystyti kompaktiškas struktūras. Kai kuriais atvejais, dėl teritorijų konfigūracijos, bei sukurtų lūkesčių urbanizacijai galiojančiu BP galimi urbanizuoti plotai tampa didesni, tačiau numatoma, kad jų vystymas reglamentuojamas nuosekliau ir tikslingiau kompaktiškumo link.

Taip pat išskiriamos funkcinės zonos (Kauno r. sav. teritorijoje) regioniniais parkų teritorijose nusakant, kad šių teritorijų vystymas galimas pagal saugomų teritorijų specialiuosius planus.

Atskirų gyvenviečių detalizavimas ir reglamentavimas

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių konkretizavimo stadijoje, siekiant darnios gyvenamųjų teritorijų plėtros bus atliekama galiojančiame bendrajame plane (1-ajame keitime) detalizuotų teritorijų sprendinių revizija, koreguojant pagal poreikį ir aptiktą problematiką urbanistinių vietovių, atrinktų koncepcijoje, sprendinius.

4.3 Kitos sritys, kurios vystomos taip pat abiejų alternatyvų atveju

Socialinė infrastruktūra

Švietimo paslaugų infrastruktūra

Ikimokyklinis ugdymas. Siūloma prioritetą ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtrai teikti visų pirmą efektyviau panaudojant esamą socialinę infrastruktūrą, o esant galimybei naują ikimokyklinio ugdymo infrastruktūrą kurti esamos perteklinės infrastruktūros pagrindu (pavyzdžiui, įkuriant ikimokyklinio ugdymo grupes bendrojo ugdymo įstaigose ar plečiant veikiančias ikimokyklinio ugdymo įstaigas pristatant modulinius priestatus). Pažymėtina, kad šiuo metu ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtra yra aktualiausia šiose Kauno raj. gyvenamose vietovėse: Akademijos mstl. (Akademijos seniūnija), Radikių k. (Domeikavos sen.), Šakių k. (Domeikavos sen.), Teleičių k. (Garliavos apyl. sen.), Jonučių k. II (Garliavos apylinkių sen.), Ramučių k. (Ringaudų sen.), Užliedžių k. (Užliedžių sen.), Vijūkų k. (Užliedžių sen.). Konkretūs siūlymai dėl ikimokyklinio ugdymo paslaugų infrastruktūros plėtros bus rengiami remiantis lentelėje žemiau nurodytais kriterijais ir pateikti bendrojo plano konkretizuotų sprendinių etape.

Lentelė Nr. 2 Ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtros kriterijai

Gyventojų skaičius	Siūlymas dėl ikimokyklinių paslaugų teikimo	Teritorijos pobūdis	Siūlomo ikimokyklinio ugdymo paslaugų plėtros detalizavimas
3000 gyventojų	Siūloma savivaldybei užtikrinti 1 ikimokyklinio ugdymo įstaigą 3000 gyventojų sk.	Visos gyvenamos teritorijos	3000 gyventojų skaičiui optimalus ikimokyklinio ugdymo įstaigos dydis galėtų būti apie 200 vietų

Nuo 1000 iki 3000 gyv.	Siūloma savivaldybei užtikrinti 1 ikimokyklinio ugdymo įstaigą gyvenamai vietai	Visos gyvenamos teritorijos	Optimalus ikimokyklinio ugdymo įstaigos dydis galėtų būti nuo 70 iki 200 vietų (priklausomai nuo konkrečios gyvenamos vietovės gyventojų sk.)
Nuo 500 iki 1000 gyventojų	Siūloma savivaldybei kurti ikimokyklinio ugdymo infrastruktūrą esamos socialinės infrastruktūros pagrindu arba inicijuoti privačių ikimokyklinių ugdymų atsiradimą	Prioritetinės urbanistinės plėtros teritorijos	Atsižvelgiant į gyventojų skaičių, optimalus ikimokyklinio ugdymo dydis galėtų būti apie 50 vietų. Tokio dydžio ikimokyklinio ugdymo paslaugų teikimą galėtų užtikrinti tiek savivaldybė, tiek privatus paslaugų teikėjai.
Iki 500 gyventojų	Ikimokyklinio ugdymo infrastruktūros plėtra nėra tikslinga		

Bendrasis ugdymas. Aktualiausia bendrojo ugdymo paslaugų plėtra, prioritetą teikiant pradinio ugdymo plėtrai, šiuo metu aktualiausia Užliedžių, Karmėlavos ir Garliavos apylinkių seniūnijose. Konkretūs siūlymai dėl bendrojo ugdymo paslaugų infrastruktūros plėtros bus rengiami remiantis lentelėje žemiau nurodytais kriterijais ir pateikti bendrojo plano konkretizuotų sprendinių etape.

Lentelė Nr. 3 Bendrojo ugdymo paslaugų plėtros kriterijai

Gyventojų skaičius	Siūlymas dėl bendrojo ugdymo paslaugų teikimo	Teritorijos pobūdis	Siūlomų bendrojo ugdymo paslaugų plėtros detalizavimas
Pradinės mokyklos steigimas, esant daugiau kaip 3000 gyventojų (gali būti skaičiuojamos kelios greta esančias gyvenamosios teritorijos)	Siūloma savivaldybei užtikrinti pradinio ugdymo paslaugas esant daugiau kaip 3000 gyventojų.	Prioritetinės urbanistinės plėtros teritorijos	Optimalus pradinės mokyklos dydis galėtų siekti 150-200 vietų. Pradinio ugdymo paslaugų plėtrą siūloma vykdyti tose gyvenamosiose teritorijose, kuriose nėra pagrindinio ugdymo įstaigų. Pradinės ugdymo įstaigos gali būti steigiamos kaip jau esančių bendrojo ugdymo įstaigų filialai.
Pagrindinės mokyklos steigimas (5-12kl), esant virš 5000 gyventojų (gali būti skaičiuojamos kelios greta esančias gyvenamosios teritorijos)	Siūloma savivaldybei užtikrinti pagrindinio ugdymo paslaugas esant daugiau kaip 5000 gyventojų.	Prioritetinės urbanistinės plėtros teritorijos	Optimalus pagrindinės mokyklos dydis galėtų siekti 500 vietų

Sveikatos ir socialinių paslaugų infrastruktūra

Daugelis sveikatos priežiūros ir socialinių paslaugų priskiriamos būtinosioms ne kasdienio naudojimo socialinėms paslaugoms. Gyvenamų vietovių lygmeniu tikslinga aptarti pirminio lygmens sveikatos priežiūros paslaugas ir socialines paslaugas vyresniems žmonėms.

Lentelė Nr. 4 Sveikatos paslaugų plėtros kriterijai

Gyventojų skaičius	Siūlymas dėl sveikatos / socialinių paslaugų teikimo	Teritorijos pobūdis	Siūlomų sveikatos / socialinių paslaugų plėtros detalizavimas
Vienas šeimos gydytojo etatas, tenkantis ne daugiau nei 1500 gyventojų, o veikiantis šeimos gydytojo kabinetas esant daugiau kaip 2000 gyventojų (gali būti skaičiuojamos kelios greta esančias gyvenamosios teritorijos)	Siūloma siekti, kad gyvenamose teritorijose, turinčiose daugiau kaip 2000 gyventojų būtų teikiamos pirminės sveikatos priežiūros paslaugos.	Visos gyvenamos teritorijos	Gyvenamojoje teritorijoje, turinčioje 2000 gyventojų optimalus pirminės sveikatos priežiūros kabineto dydis - 2 šeimos gydytojų etatai. Pirminės priežiūros paslaugų teikimas vykdomas tiek savivaldybės, tiek privačių paslaugų teikėjų.
Socialinių paslaugų namuose teikimas vyresnio amžiaus asmenims	Prioritetą teikti socialinių paslaugų vyresnio amžiaus asmenų namuose teikimui. Siekti ne mažesnės socialinių paslaugų namuose teikimo apimtį nei socialinių paslaugų teikimo namuose vidutinis dydis Lietuvoje.	Visos gyvenamos teritorijos	2019 m. Lietuvoje 100 gyventojų vidutiniškai teko 0.73 gyventojui teikiamos socialinės paslaugos namuose, Kauno raj. – atitinkamai 0.61 gyventojui.
Slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų teikimas, siekiant iki 3 slaugos lovų 1000 gyventojų ¹	Siekti, kad Kauno raj. sveikatos ir socialinės paslaugos būtų teikiamos	Visos gyvenamos teritorijos	Organizuojant slaugos ir palaikomojo gydymo paslaugų teikimą Kauno raj., siūloma neprisišti prie konkrečios gyvenamosios vietovės, o siekti kad tokių paslaugų Kauno raj. netrūktų

Kitų paslaugų infrastruktūra

Pažymėtina, kad kitų paslaugų infrastruktūros srityje siūloma įvertinti dėl kultūros pobūdžio paslaugų įstaigos steigimo galimybes.

Lentelė Nr. 5 Kitų paslaugų plėtros kriterijai

Gyventojų skaičius	Siūlymas dėl kitų socialinių / kultūros paslaugų teikimo	Teritorijos pobūdis	Siūlomų kitų socialinių / kultūros paslaugų plėtros detalizavimas
1000-1500 gyventojų	Siūloma savivaldybei siekti, kad gyvenamojoje teritorijoje, turinčioje 1000-1500 gyventojų, būtų bent viena kultūrinės – socialinės paslaugas teikianti įstaiga (pavyzdžiui, daigafunkcinis centras, kultūros centras, biblioteka)	Visos gyvenamos teritorijos	Prioritetą siūloma skirti daigafunkcinių centrų veiklai, kuriose galėtų būti apjungtas skirtingų pagrindinių paslaugų teikimas. Paslaugų vykdymą galėtų vykdyti tiek savivaldybė, tiek privatūs, tiek bendruomeniniu pagrindu susitelkę paslaugų teikėjai

¹ Pagal 2018 m. liepos 12 d. Nr. V-796 LR Sveikatos apsaugos ministro įsakymo "Dėl slaugos ir palaikomojo gydymo lovų skaičiaus" pakeitimą, įtvirtinama nuostata, kad standartizuotas (atsižvelgiant į gyventojų amžiaus struktūrą) Privalomojo sveikatos draudimo fondo biudžeto lėšomis finansuojamų slaugos ir palaikomojo gydymo lovų, tenkančių 1 000 gyventojų, skaičius gali siekti 3 lovas.

Rekreacinis potencialas

Rekreacinio prioriteto zona išskiriama susiformavusių rekreacinių struktūrų pagrindu. Kauno rajono turizmo plėtros teritorijų vystymo iki 2020 m. specialiojo plano koncepcijoje atliktas potencialių turizmo ir rekreacijos teritorijų potencialo reikšmingumo vertinimas parodė, kad rekreaciniu požiūriu patraukliausios teritorijos yra aplink Nemuno upę – Vilkijos/Kulautuvos/Zapyškio/Kačerginės/Raudondvario areale, šalia Kauno marių – Šlienavos/Samylų/Piliuonos areale, bei šalia Neries upės - Domeikavos/Lapių areale. Taip pat tikslingai išskirti ir Raudondvario/Babtų arealą bei Garliavos/Rokų arealą.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-uoju keitimu numatoma peržvelgti ir patikslinti Kauno rajono turizmo plėtros teritorijų vystymo iki 2020 m. specialiajame plane bei galiojančiame Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 1-ajame keitime ir jo koregavime numatytas rekreacinių teritorijų ribas ir apibrėžti pagal atitinkamą specifiką galimas veiklas jose, siekiant išlaikyti ir išpildyti Kauno rajono teritorijoms priskiriamą rekreacinį potencialą, išlaikyti racionalias rekreacijos ir turizmo teritorijas viešajam interesui ir suderinti viešuosius ir privačius interesus atitinkamose specifinėse teritorijose.

Techninė infrastruktūra

Funkciniai ryšiai. Aukštesnio lygmens – tarptautiniai ir nacionaliniai – funkciniai ryšiai Kauno rajone programuojami šiuo metu rengiamo Lietuvos Respublikos bendrojo plano koncepcijoje ir sprendiniuose. Susisiekimo infrastruktūros plėtros ir modernizavimo srityje prioritetas Kauno rajono savivaldybės teritorijoje pagal šį dokumentą yra teikiamas tarptautinio automobilių kelių transporto koridoriaus E67 ruožui „Via Baltica“, Kauno oro uosto plėtrai, geležinkelio transporto koridoriaus „Šiaurės jūra–Baltijos jūra“ (angl. North Sea–Baltic) ruožo „Rail Baltica“ statybai, taip pat vidaus vandens keliui E-41 Kaunas–Jurbarkas–Klaipėda.

Įvertinus esamos būklės analizės metu nustatytas keleivių ir krovinių logistikos tendencijas bei parengtų ir rengiamų dokumentų bei kitų projektų aktualumą - jau bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje rengiant koncepciją (abejoms alternatyvoms) yra numatomi sprendiniai, kurie bus tikslinami sprendinių konkretizavimo stadijoje: tarptautinių koridorių sausumos trasos (Via Baltica, Rail Baltica), valstybinės reikšmės vandens keliai bei planuojami Raudondvario ir Karmėlavos aplinkkeliai.

Urbanistinių centrų ir bazinių paslaugų pasiekiamumas organizuojamas per VT ir bevariklio transporto organizavimo principus bei priemonių ir būdų partnerystei su Kauno miestu įgyvendinimą.

Rengiant konkretizuotus susisiekimo sprendinius, susijusius su viešojo transporto paslaugų organizavimu Kauno rajone (ir užtikrinant sinergiją su Kauno miesto sistemomis), pirmiausiai bendrojo plano masteliu bus tikslinamos mobilumo efektyvumo zonos, kuriose bus siūlomos susisiekimo viešuoju transportu gerinimui galimos organizacinės teritoriškai išreiškiamos priemonės.

Bevariklio (dviračių) susisiekimo sprendiniai bus formuojami remiantis atitinkamais principais (atstumas, saugumas, tinklo vientisumas, multimodalumas), užtikrinančiais patogų ir saugų susisiekimą tarp urbanistinių centrų kasdienių kelionių metu.

Inžinerinė infrastruktūra. Planuojant inžinerinės infrastruktūros plėtrą Kauno rajone, prioritetas skiriamas centralizuotoms sistemoms, alternatyvios energetikos infrastruktūrai. Naujai planuojamose bei intensyviai urbanizuojamose teritorijose turi būti numatomi komunikaciniai koridoriai centralizuotų sistemų plėtrai. Kauno rajono gyvenvietės prisišliejusios prie Kauno miesto ribos su miestu yra siejamos ir per inžinerinės infrastruktūros jungtis, šios jungtys turi būti išlaikomos.

Gamtinė aplinka

Gamtos paveldas. Gamtos paveldo objektų, jų teritorijos apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ir Gamtos paveldo objektų nuostatai, kurie bendruoju planu negali būti keičiami, todėl neigiama įtaka Gamtos paveldo objektams dėl keičiamo Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo nenumatoma.

Kultūros paveldas. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo tikslas - sudaryti prielaidas kultūros paveldo objektus išsaugoti, tinkamai tvarkyti ir įveikinti, nustatyti prioritetus. Detalizuojant koncepciją bus atsižvelgta į aplinkosauginius ir paminklosauginius aspektus, teritorijoje galiojančius veiklos apribojimus, bus nurodomi aktualūs naudojimo ir tvarkymo reglamentai.

Saugomos teritorijos. Saugomose teritorijose, taip pat ekologinės apsaugos zonose žemės naudojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų įstatymu, Specialiosiomis žemės naudojimo sąlygomis, Aplinkos apsaugos, Nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos, Saugomų gyvūnų, augalų ir grybų rūšių, Laukinės gyvūnijos, Laukinės augalijos, Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo, Miškų, Teritorijų planavimo, bei kitais įstatymais. Plėtos teritorijos formuojamos atsižvelgiant į saugomų teritorijų kadastrę įregistruotų saugomų teritorijų ribas ir į jas nepatenka.

Gamtinio karkaso vystymas. Gamtinis karkasas ir jo tvarkymo prioritetai yra nustatomi šalies mastu, todėl gamtinio karkaso koncepcija remiasi LR Saugomų teritorijų įstatymo (Valstybės žinios, 1993-11-24, Nr. 63-1188, nauja redakcija 2001-12-04, Nr. 108-3902) ir LR Želdynų įstatymo (Valstybės žinios, 2007-07-19, Nr. 80-3215, su pakeitimais 2010, Nr. XI-1089, 2013, Nr. XII-412, 2013, Nr. XII-416, 2017, Nr. XIII-435, 2019, Nr. XIII-2016, Nr. XIII-2198) reikalavimais, Gamtinio karkaso nuostatomis (Valstybės žinios, 2007-02-20, Nr. 22-858, su pakeitimais 2010, Nr. D1-624, 2012, Nr. D1-594, 2014, Nr. D1-22, 2015, Nr. D1-763, Nr. 807), Nacionaliniu kraštovaizdžio tvarkymo planu (Valstybės žinios, TAR, 2015-10-16, Nr. 15516).

Kraštovaizdžio politika. Kauno rajono kraštovaizdžio politika remiasi nacionaliniais dokumentais bei tarptautiniais įsipareigojimais, skirtais šiems klausimams spręsti. Bendrosios Lietuvos kraštovaizdžio politikos kryptys (1) užtikrinti kraštovaizdžio formavimo socialines, ekonomines ir ekologines funkcijas; 2) užtikrinti kraštovaizdžio apsaugą, naudojimą, tvarkymą, planavimą ir krašto saviraiškos bruožus; 3) palaikyti ir didinti šalies biologinę įvairovę, kraštovaizdžio teritorinę erdvinę struktūrą ir jo potencialą; 4) optimizuoti kultūrinio kraštovaizdžio kryptingą formavimą; 5) suderinti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją atitinkamu masteliu bus siūlomos įgyvendinti Kauno rajono teritorijoje. Dėl priemiestinių teritorijų spartaus urbanizavimo Kauno rajonui yra ypač aktualu išlaikyti kraštovaizdžio architektūrinę erdvinę kompoziciją, teritorinę ir erdvinę struktūrą bei potencialą.

5 Esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai, jeigu planas nebus įgyvendintas

Siekiant tinkamai įvertinti Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo pakeitimo koncepcijos galimas reikšmingas pasekmes analizuojamos teritorijos raidai, strateginio pasekmių aplinkai vertinimo ataskaitoje nagrinėjami įvairūs aplinkos komponentai ir galimos reikšmingos tiesioginės, netiesioginės, kaupiamosios, sąveikaujančios

(sinergetinės), trumpalaikės, vidutinės trukmės, ilgalaikės, nuolatinės, laikinos, teigiamos ir neigiamos pasekmės:

- gamtinei aplinkai (biologinei įvairovei; gyvūnijai; augalijai; aplinkos kokybei-dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui; gamtiniam karkasui) (žr. 5.1 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklosaugą), kraštovaizdžiui (žr. 5.2 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- teritorijos vystymo darnai (visuomenei ir jos sveikatai, socialinei aplinkai, ekonominiam vystymuisi) (žr. 5.3 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- materialiajam turtui (žr. 5.4 skyrių, taip pat „galimų reikšmingų pasekmių vertinimo“ lenteles);
- ir šių veiksmų tarpusavio sąveikai.

Konceptualūs sprendiniai vertinami parengtos „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės“ pagalba (žr. 5.5 skyrių). Šis metodas pagrįstas sprendinių išskaidymu į sudedamąsias dalis ir kiekvienos dalies įvertinimu aukščiau nurodytais aspektais taip:

- sprendimai darys reikšmingą teigiamą įtaką (žymima +);
- sprendimai darys reikšmingą neigiamą įtaką (žymima –);
- sprendimai nedarys jokios įtakos (žymima 0);
- sprendimų galima įtaka nežinoma (žymima ?).

Parengus Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą, jis buvo pateiktas vertinimo subjektams ir gautos tokios išvados ir pastabos:

1. Aplinkos apsaugos agentūra (2020-08-17 raštas Nr. (30.2)-A4E-7143): apimties nustatymo dokumentui pritarta su pastaba:
 - Prašoma nenumatyti urbanistinės plėtros užliejamose teritorijose.
2. Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos (2020-08-21 raštas Nr. (2-11 14.3.9 E)2-55399): apimties nustatymo dokumentui pritarta.
3. Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos (2020-08-18 raštas Nr. (3)-V3-873(12.9): apimties nustatymo dokumentui pritarta su pastaba:
 - Apimties nustatymo dokumente prašoma pakoreguoti su planu susijusių dokumentų suskirstymą prie aukštesnio ir žemesnio lygmens (*SPAV apimties dokumentas atitinkamai pakoreguotas*).
4. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos Kauno skyrius (2020-08-26 raštas Nr. (9.38-K)2K-1301): apimties nustatymo dokumentui pritarta.
5. Kauno rajono savivaldybės administracija (2020-11-11 raštas Nr. SD-3587) iš esmės SPAV apimties nustatymo dokumentui pritarė ir pateikė siūlymus bendrojo plano 2-ojo keitimo turiniui:
 - Išskirti, kurie saugotini gamtos paveldo objektai, draustiniai ir kt., esantys Kauno rajono administracinėje teritorijoje, yra Kauno rajono savivaldybės, nes yra įvardinti ir kitų (gretimų) savivaldybių (*SPAV apimties dokumentas atitinkamai pakoreguotas*);
 - Rengiant Plano pakeitimus kiek įmanoma mažiau skaidyti žaliąsias jungtis (įterpiant gyvenamąsias teritorijas), taip išsaugant gamtinį rajono karkasą.
6. Kauno miesto savivaldybės administracija (2020-08-20 el. laiškas): apimties nustatymo dokumentui pritarta.

7. Prienų rajono savivaldybės administracija (2020-08-24 raštas Nr. (7.37)R3-2970): apimties nustatymo dokumentui pritarta.
8. Šakių rajono savivaldybės administracija (2020-08-13 raštas Nr. SE-1010): apimties nustatymo dokumentui pritarta.
9. Jurbarko rajono savivaldybės administracija (2020-08-17 raštas Nr. R4-15-1592): apimties nustatymo dokumentui pritarta su pastabomis:
 - Prašoma sprendinius derinti su Jurbarko rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ir Jurbarko savivaldybės teritorijos dviračių takų specialiojo plano sprendiniais;
 - Pataisyti esamos būklės įvertinimo stadijos gamtos ir kultūros paveldo, rekreacijos, turizmo brėžinį (*brėžiniai pakoreguoti*).
10. Raseinių rajono savivaldybės administracija (2020-09-01 raštas Nr. (5.51 E) R5-2833): apimties nustatymo dokumentui pritarta.

Pastabos, susijusios su esamos būklės įvertinimo medžiaga ir apimties nustatymo dokumentu, įvertintos ir dokumentuose atlikti atitinkami pakeitimai. Į pastabas, susijusias su sprendiniais, bus atsižvelgta sprendinių konkretizavimo stadijoje.

5.1 Gamtinė aplinka (biologinė įvairovė, gyvūnija, augalija, aplinkos kokybė – dirvožemis, vanduo, oras, klimatas), gamtinis karkasas

Gamtinis karkasas

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo koncepcijoje numatyti gamtinio karkaso vystymo prioritetai:

- Gamtinio karkaso teritorijoms yra taikomi jų vertingųjų savybių išsaugojimo ir atkūrimo principai. Jos turi būti naudojamos tausojančiai.
- Gamtinio karkaso teritorijų būklė gali būti sutrikdoma tik jeigu to reikalauja visuomeninis interesas ir nėra alternatyvų numatomą pokytį įgyvendinti kitur ar kitokiu būdu. Tokiems pokyčiams atitaistyti privalo būti taikomos kompensavimo priemonės.
- Gamtinio karkaso teritorijų trūkumas dažnai yra pastebimas tankiai urbanizuotose teritorijose. Siekiant išsaugoti šių teritorijų vertingumą ir išlaikyti gyvenimo kokybę, gamtinio karkaso elementai turi būti išlaikomi, tausojami ir turtinami bei esant galimybei plečiami.
- Urbanizuotose teritorijose ir sodų konversijos teritorijose yra būtina identifikuoti rekreacijai skirtų teritorijų kiekį ir kokybę.
- Agrarinės teritorijos turi išlaikyti savąjį unikalumą ir neturi būti urbanizuojamos.
- Yra būtina išsaugoti gyvenamųjų teritorijų peizažą, numatomi statiniai neturi darkyti esamo kraštovaizdžio. Turi būti išsaugomas architektūrinis teritorijų vientisumas, bei vietovės identitetas.

Šiuo metu galiojančiame bendrajame plane identifikuotos gamtinio karkaso teritorijos bei joms taikytini reglamentai bus pagal poreikį atnaujinti sprendinių konkretizavimo stadijoje pagal atskirose BP dalyse numatytus žemės naudojimo bei apsaugos reglamentus, pakitusį esamą žemėnaudos pobūdį, naudojimo intensyvumą, rekreacinius poreikius, miškų išdėstymą, ūkio ir žemės ūkio, urbanistinių (gyvenamųjų ir visuomeninių) teritorijų prioritetus, GK funkcijų poreikį ir optimalias ribas lokaliu (vietovių) lygmeniu.

Neiggyvendinus Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, ir toliau vyktų chaotiška gyvenamųjų teritorijų sklaidą bei jų vystymo interesus prioritetinėse ir neprioritetinėse gyvenviečių plėtros teritorijose, patenkančiose į gamtinio

karkaso teritorijas, o tai gali neigiamai veikti gamtinės aplinkos komponentus, esančius gamtinio karkaso teritorijose.

Aplinkos kokybė (dirvožemis, vanduo, oras, klimatas)

Nekontroliuojant urbanizacijos procesų, Kauno rajone formuojasi mažo užstatymo tankio, išsiskyrusios teritorijos, dėl to, **neįgyvendinus** bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės aplinkos kokybei ir kraštovaizdžiui dėl:

- neefektyvaus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimo;
- neapgyvendintų būstų, nebaigtos statybos teritorijų;
- naujos susisiekimo infrastruktūros poreikio -tik nedidelę dalį teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus susisiekimo sistemos objektus. Tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų;
- monofunkcinių teritorijų sukūrimo- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė;
- naujos inžinerinės infrastruktūros poreikio - tik nedidelę dalį teritorijų galima aptarnauti panaudojant esamą inžinerinę infrastruktūrą, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus inžinerinės infrastruktūros objektus-tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų.

Gamtos išteklių naudojimas

Nekontroliuojant urbanizacijos procesų, Kauno rajone formuojasi mažo užstatymo tankio, išsiskyrusios teritorijos, dėl to, dėl to, **neįgyvendinus** bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės gamtos išteklių naudojimui dėl neefektyvaus žemės ir žemės ūkio naudmenų naudojimo:

- tik nedidelę dalį teritorijų galima pasiekti esamais keliais, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus susisiekimo sistemos objektus. Tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų;
- tik nedidelę dalį teritorijų galima aptarnauti panaudojant esamą inžinerinę infrastruktūrą, kitose teritorijose (jų įsisavinimo atveju) būtų reikalinga įrengti ir eksploatuoti naujus inžinerinės infrastruktūros objektus-tokiu būdu būtų alinama aplinka, mažėtų žaliųjų plotų.

Šiuo metu galiojančiame bendrajame plane tinkamai sprendžiamas alternatyvios energetikos ir naudingų iškasenų klausimas, todėl 2-ajame keitime sprendiniai išlieka. 1-ajame keitime numatytos teritorijos bus tikslinamos konkretizuojant sprendinius sprendinių konkretizavimo stadijoje.

Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, aprašymas

Kauno rajone nėra teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos Bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendiniais, nes bendrojo plano *pakeitimas orientuotas į prioritetų nustatymą galiojančio bendrojo plano sprendinių įgyvendinimui ir reglamentų patikslinimą*. Bendrojo plano pakeitime ypač didelis dėmesys skiriamas Kauno rajono savivaldybės teritorijoje galiojantiems, urbanistinę veiklą racionalizuojantiems veiksniams, tame tarpe – saugomoms teritorijoms.

5.2 Gamtos ir kultūros paveldas (įskaitant architektūrinį ir archeologinį paveldą, paminklosaugą), kraštovaizdis

Gamtos paveldo objektų, jų teritorijos apsaugos ir tvarkymo ypatumus nustato Saugomų teritorijų įstatymas, Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymas ir Gamtos paveldo objektų nuostatai, kurie bendruoju planu negali būti keičiami, todėl neigiama įtaka Gamtos paveldo objektams dėl keičiamo Bendrojo plano sprendinių įgyvendinimo nenumatoma. Siekiant tinkamai tvarkyti ir saugoti gamtos paveldo objektus yra parengtos ir Valstybinės saugomų teritorijų tarnybos prie Aplinkos ministerijos direktoriaus 2020 m. sausio 21 d. įsakymu Nr. V-5 patvirtintos Gamtos paveldo objektų tvarkymo metodinės rekomendacijos (Valstybinės saugomų teritorijų tarybos prie Aplinkos ministerijos 2020 m. gegužės 28 d. įsakymo Nr. V-28 redakcija), gamtos paveldo objektų tvarkymo bendrieji ir specialieji tvarkymo principai bei rekomendacijos išdėstytos leidinyje „Gamtos paveldo objektai. Tvarkymas“.

Kultūros paveldo objektų saugojimas reglamentuojamas Lietuvos Respublikos nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos įstatymu (1994 m. gruodžio 22 d. Nr. I-733). Kultūros paveldo objektų teritorijos tvarkomos pagal kultūros paveldo objektų tvarkymo reglamentus ir projektus. Apsaugos teritorinės priemonės konkretizuojamos teritorijų specialiaisiais ir detaliesiais planais bei objektų, įrašytų į Kultūros vertybių registrą, individualiais apsaugos reglamentais (tipiniai apsaugos reglamentai, jei individualių reglamentų nėra nustatyta). Nekilnojamojo kultūros paveldo objektų bei vietovių teritorijose ir apsaugos zonose planuojama veikla reglamentuojama nekilnojamojo kultūros paveldo apsaugos specialiaisiais planais bei kultūros paveldo apsaugą reglamentuojančiais teisės aktais.

Nekontroliuojant urbanizacijos procesų, Kauno rajone formuojasi mažo užstatymo tankio, išsiskydusios teritorijos, dėl to, dėl to, **neįgyvendinus** bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, vertinant ilgalaikėje perspektyvoje, prognozuojamos neigiamos pasekmės kraštovaizdžiui dėl neapgyvendintų būstų, nebaigtos statybos teritorijų. Tai pagrindinė numatoma neigiama pasekmė vertinant gamtos ir kultūros paveldo bei kraštovaizdžio aspektu.

5.3 Teritorijos vystymo darna

Visuomenė ir jos sveikata

Nekontroliuojant urbanizacijos procesų, Kauno rajone formuojasi mažo užstatymo tankio, išsiskydusios teritorijos, dėl to, **neįgyvendinus** bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, atsirastų tokios pagrindinės pasekmės:

- socialinės infrastruktūros vystymo tikimybė labai maža dėl mažos vartotojų lokalsios koncentracijos. Dėl sveikatos paslaugų stokos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje galima neigiama įtaka visuomenės sveikatai;
- bet kuriuo atveju plėtros teritorijos turėtų būti planuojamos ir kuriamos kaip funkciškai mišrios teritorijos. Tačiau chaotiškame užstatyme tokio varianto neįmanoma įgyvendinti. Tai savaime lemia aktyvių gyventojų susisiektimo priemonės pasirinkimą - lengvąjį automobilį;
- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir priverstos išsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė, o tai gali neigiamai veikti visuomenės sveikatą;
- tikėtinos inžinerinės infrastruktūros įrengimo problemos. Pvz. esant individui apsirūpinimui geriamuoju vandeniu sunkiau užtikrinti šio vandens kokybę ir tai gali neigiamai veikti visuomenės sveikatą.

Socialinė aplinka

Nekontroliuojant urbanizacijos procesų, Kauno rajone formuojasi mažo užstatymo tankio, išsiskyrusios teritorijos, dėl to, **neįgyvendinus** bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių, atsirastų tokios pagrindinės pasekmės:

- socialinės infrastruktūros vystymo tikimybė labai maža dėl mažos vartotojų lokalsios koncentracijos. Didžiausia problema – ugdymo įstaigos (mokyklos, darželiai). Realų alternatyva – artimiausių rajono kaimų ir miestelių gyventojai ir toliau naudosis Kauno miesto socialine ir darbo infrastruktūra;
- bet kuriuo atveju plėtos teritorijos turėtų būti planuojamos ir kuriamos kaip funkciškai mišrios teritorijos. Tačiau chaotiškame užstatyme tokio varianto neįmanoma įgyvendinti. Tai savaime lemia aktyvių gyventojų susisiektimo priemonės pasirinkimą – lengvąjį automobilį, kuris buvo, yra ir išliks prielaida sparčiam priemiesčių augimui ir miesto išsiskydimui;
- priemiesčių, kuriuose nėra darbo, paslaugų, šeimos paprastai yra priverstos turėti 2-3 automobilius ir priverstos įsijungti į vadinamosios kasdieninės švytuoklinės migracijos srautus, šiuo atveju į Kauną ir atgal. Pasekmės: srautų koncentracija piko valandomis įvaduose į Kauną, kamščių ir taršos augimo tikimybė. Kuo priemiestis augs sparčiau, tačiau vienpusiškai, be funkcinės įvairovės, tuo priemiestis gimdys intensyvesnius srautus ir jie bus pagrindinė miesto susisiektimo problemų priežastis;
- Kauno rajono BP numatytose teritorijose viešajam transportui funkcionuoti keleivių rinka nesusiformuos. Tokiu atveju susidaro gyventojų (vyresnio amžiaus, su negalia, neturinčių automobilio,...) socialinė (komunikacinė) atskirtis.

Ekonominė aplinka

Neįgyvendinus bendrojo plano keitimo sprendinių, taip pat tikėtinos šios neigiamos pasekmės ekonominei aplinkai:

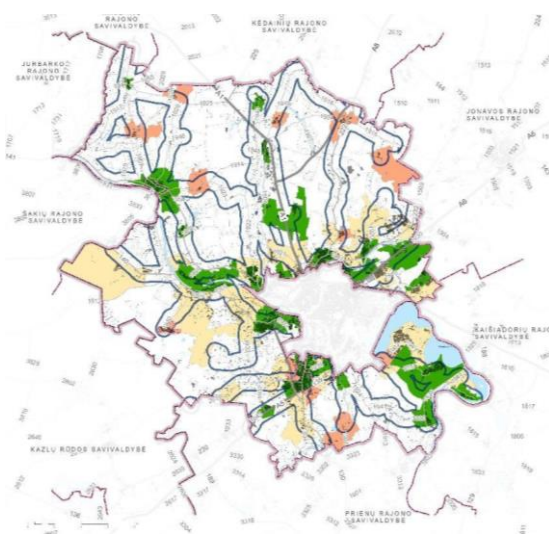
- dėl vartotojų išsibarstymo nekoncentruotai užstatytose teritorijose išaugtų susisiektimo ir inžinerinės infrastruktūros įrengimo ir eksploatavimo kaštai;
- neišvengiami ilgalaikiai finansiniai ir teisiniai žemės įsigijimo komunikaciniams koridoriams organizaciniai ir kitokie sunkumai;
- nepilnai išnaudotas rekreacinių teritorijų potencialas - nesukuriamos darbo vietos, negaunamos pajamos iš teikiamų paslaugų;
- neplėtojama alternatyvi energetika ir to pasekoje negaunama tikėtina ekonominė nauda;
- kt.

Probleminiai arealai

Kauno rajono savivaldybės esamos būklės įvertinimo metu atliktos sektorinės analizės rezultatų pagrindu išgrynintos tam tikrų sričių probleminės situacijos bei tarpdisciplininės probleminės situacijos, kurios formuoja probleminius arealus planuojamoje teritorijoje. **Neįgyvendinus** bendrojo plano keitimo sprendinių, šie arealai išliks ir tikėtina plėsis, o automobilizacijos augimo procesas, eismo intensyvumas augs, sukeliant gretutines tiesiogines problemas ir pasekmes tiek gyvenamajai, tiek gamtinei aplinkai.

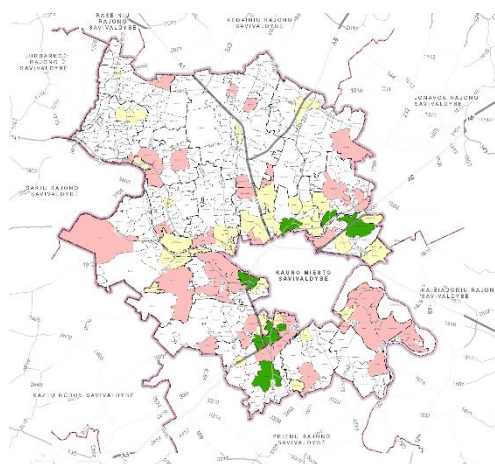
Viešojo transporto paslaugų pasiekiamumas

Viešojo transporto paslaugų pasiekiamumas – vienas iš svarbesnių kriterijų, apibrėžiančių gyvenimo kokybės ir pasiekiamumo bendrąją prasmę lygį. Atskirų Kauno rajono gyvenviečių (virš 200 gyventojų) vertinimas pagal viešojo transporto paslaugų pasiekiamumo aspektą ir gyventojų skaičiaus tendencijas parodė, kad šiuo metu gyvenamąsias teritorijas galima išskirti į tris grupes – gyvenamosios vietovės patenkančios į viešojo transporto paslaugų pasiekiamumo zoną, gyvenamosios vietovės, kuriose stebimos teigiamos gyventojų skaičiaus tendencijos ir kurios tik dalinai patenka į viešojo transporto paslaugų pasiekiamumo zoną bei gyvenamosios vietovės, kuriose stebimos neigiamos gyventojų skaičiaus tendencijos, bet kurios dalinai patenka į viešojo transporto paslaugų pasiekiamumo zoną.

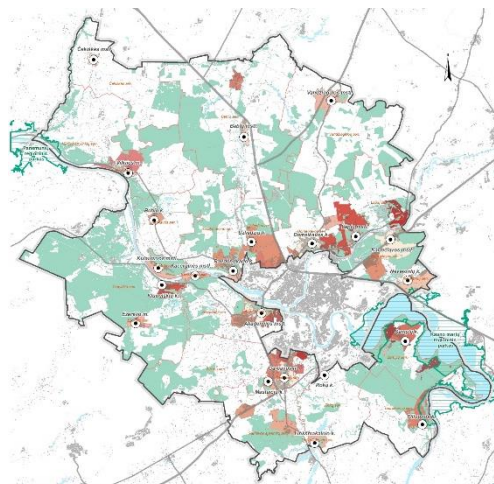
Inžinerinės infrastruktūros įvertinimas

Kompleksinis gyvenviečių (virš 200 gyventojų) infrastruktūros įvertinimas, kurio metu gyvenvietės vertintos pagal inžinerinių paslaugų pasiekiamumą (žalia spalva išskirtos gyvenvietės su gerai įvertintu inžinerinių paslaugų pasiekiamumu, gelsva – vidutiniu, rausva – blogiausiai įvertintu pasiekiamumu), parodė pagrindinius probleminius arealus inžinerinės infrastruktūros išvystymo aspektu.

Kompleksiniai probleminiai urbanizacijos ir infrastruktūros išvystymo arealai

Detalesnis gyvenamųjų vietovių (virš 500 gyventojų) socialinės, inžinerinės infrastruktūros ir viešojo transporto paslaugų įvertinimas parodė pagrindinius urbanizacijos ir infrastruktūros išvystymo disbalanso arealus, kurie, neįgyvendinus plano keitimo sprendinių, stiprės.

5.4 Materialusis turtas

Nekontroliuojama užstatymo sklaida sąlygoja nesistemingą susisiekimo ir inžinerinės infrastruktūros organizavimą, nepakankamas lėšas jų įrengimui bei priežiūrai. Neįgyvendinus bendrojo plano pakeitimo sprendinių, ilgainiui menktų materialiojo turto vertė (pritrūkus lėšų kelių, gatvių bei inžinerinės infrastruktūros elementų priežiūrai, jų būklė prastėtų, dėl ko padidėtų avarijų tikimybė).

Taigi, jeigu nebūtų įgyvendintas bendrojo plano 2-asis keitimas, Kauno rajono savivaldybės teritorijoje plėtra būtų vykdoma laisvai ir nevaldomai. Tokia plėtra visais atvejais visais bendrais visuomenei (ne atskiriems jos individams) svarbiais socialiniais, ekonominiais, finansiniais, gyvenamosios aplinkos ir kitais aspektais yra ydinga ir netoleruotina, lemianti ilgalaikes neigiamas pasekmes.

5.5 Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelė

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu, patvirtintu Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004-08-18 nutarimu Nr. 967 (aktuali redakcija patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467) „Dėl planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“.

Bendrojo plano pakeitimo konceptualūs sprendiniai vertinami parengtų „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelių“ pagalba. Šis metodas pagrįstas sprendinių išskaidymu į sudedamąsias dalis ir kiekvienos dalies įvertinimu 5.1 - 5.4 skyriuose apžvelgtais aspektais taip:

- sprendimai darys reikšmingą teigiamą įtaką (žymima +);
- sprendimai darys reikšmingą neigiamą įtaką (žymima –);
- sprendimai nedarys jokios įtakos (žymima 0);
- sprendimų galima įtaka nežinoma (žymima ?).

Sudarant „Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelę“ buvo nuspręsta apjungti (ir atskirai nenagrinėti) pasekmių pobūdžius, kurie įvertinus plano lygmenį ir mastelį neturi aiškių ar reikšmingų skiriamųjų požymių. T.y. vertinimo metu trumpalaikės pasekmės buvo prilygintos laikinoms pasekmėms, ilgalaikės pasekmės buvo prilygintos vidutinės trukmės ir nuolatinėms, kaupiamosioms ir sąveikaujančioms pasekmėms.

Poveikio pobūdis (tiesioginis arba netiesioginis) aprašomas galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės skiltyje „paaiškinimai/numatomų pasekmių aprašymas“

I-os alternatyvos nagrinėjimas	Pasekmių pobūdis	Gamtiniai aplinkai (biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, aplinkos kokybei - dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui)	Gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrinių ir archeologinių paveldą, paminklos augalų ir kraštovaizdžiui)	Teritorijos vystymo darnai			Materialiam turtui	Paiškinimai/numatomų pasekmių aprašymas
				Visuomenei ir jos sveikatai	Socialinei aplinkai	Ekonominiam vystymuisi		
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pirmo bei antro prioriteto urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	-	Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone (urbanizacijos plėtojimo apimtys iš esmės atitinka numatytas galiojančiame Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrajame plane) sąlygoja racionalų žemės naudojimą, gamtinių išteklių išsaugojimą, savivaldybės ir valstybės kapitalų investicijų efektyvaus panaudojimo galimybes, privatiems investuotojams aiškius gyvenimo ir veiklos organizavimo principus bei geras prielaidas savivaldybės, valstybės ir privačių struktūrų bendradarbiavimui. Neigiamos ilgalaikės pasekmės tikėtinos dėl perteklinių investicijų į infrastruktūrą tose teritorijose, kurios realybėje gali neatitikti gyventojų vidinės migracijos tendencijų, ir tapti dirbtine plėtros išraiška, siekiant ir taikant atitinkamas

								priemonės urbanistinių centrų kėlimui iki jiems numatomų lygmenų. Bendrojo plano pakeitimo sprendiniai sudarys sąlygas sumažinti kaimiškųjų vietovių atskirtį ir nykimą Kauno rajono savivaldybės teritorijoje, padės išsaugoti jų santykinę patrauklumą. Tokiu atveju poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam transportui funkcionuoti. Visa tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes visais nagrinėjamais aspektais.
Pramonės, verslo ir logistikos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtos teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	+	Kauno rajono bendrojo plano pakeitimo siūlomos pramonės, verslo ir logistikos teritorijos- lokalizuotos šalia pagrindinių tranzitinio eismo kelių. Racionaliai dėstant verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijų funkcines zonas, santykinai mažinamas žemės poreikis naujai infrastruktūrai. Taikant tvarios veiklos principus bei struktūriškai pagal galimybes atibojant verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijas nuo gyvenamųjų teritorijų sukuriamas neutralus santykis su pastarosiomis teritorijomis. Tačiau konkrečiai įvertinti verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijų poveikį erdvėje ir laike bei galimą jų poveikį - neįmanoma, nes neapibrėžtas galimos veiklos tipas, technologijos, žaliavų ir produkcijos srautų dydžiai, darbo jėgos poreikis, inžinerinės komunikacijos. Visa

								tai bus nustatoma, rengiant PAV, kai paaiškės potencialus statybos objektas. Atskiros komercinės paskirties objektų teritorijos bendrajame plane išskiriamos nebus, šios veiklos galimybės bus numatytos sprendinių konkretizavimo stadijoje teritorijų tvarkymo ir naudojimo reglamentuose kaip galimas teritorijos naudojimo būdas. Visa tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui.
Susisiekimo sistema	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtos teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša, triukšmu. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis, gerėjančiu teritorijų pasiekiamumu.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendiniais siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis, padėtis, nekuriant nereikalingos ir neefektyvios perteklinės infrastruktūros, rajone leis kiek įmanoma efektyviau panaudoti esamą susisiekimo infrastruktūrą, suformuoti viešajam transportui funkcionuoti reikalingą vartotojų tankį. Tokiu būdu bendrojo plano pakeitimas lems ilgalaikes teigiamas pasekmes socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų pasiekiamumą), ekonominiam vystymuisi (pagerinant susisiekimą įvairiomis transporto priemonėmis, sutrumpinant kasdinių kelionių laiką) ir materialiajam turtui (esant optimaliai susisiekimo sistemai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus kelius bei gatves, įrengiant apšvietimą, pėsčiųjų ir dviračių takus), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam

								transportui funkcionuoti), taip pat visuomenės sveikatai (numatomi sprendiniai aukštu eismo intensyvumu pasižyminčių kelių ir gatvių išlaisvinimu nuo tranzitinio transporto, įrengiant gyvenamųjų vietovių aplinkkelius, ko pasekoje turėtų mažėti triukšmas, transporto sukeliama tarša, eismo įvykių tikimybė atitinkamose gyvenamosiose vietovėse).
Inžinerinė infrastruktūra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu. Statybų laikotarpiu galima padidėjusi aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone sąlygoja optimalų esamos inžinerinės infrastruktūros panaudojimą ir tai sukels ilgalaikes teigiamas pasekmes socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų aprūpinimą inžinerine infrastruktūra), ekonominiam vystymuisi (inžinerinės infrastruktūros įrengimui reikia mažiau lėšų, taip pat būtų patiriami mažesni nuostoliai juos eksploatuojant) ir materialiajam turtui (esant optimaliai inžinerinei infrastruktūrai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus inžinerinius tinklus bei įrenginius), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos) ir visuomenei (poveikis gyvenimo kokybei, gerovės kūrimas).
Rekreacinės teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	-	-	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Trumpalaikės neigiamos pasekmės atskiriems visuomenės individams galimos tuo atveju, jei bendrojo plano pakeitimo siūlymai (patikslintas veiklos rekreacinėse teritorijose reglamentavimas)

								neatitiks privačių lūkesčių dėl nuosavybės teise valdomo turto panaudojimo.
ilgalaikis (nuolatinis)	0	+	+	+	+	+	+	Galiojantis bendrasis planas – 1-asis bendrojo plano keitimas, numato rekreacines plėtros teritorijas ir jų naudojimo reikalavimus, tačiau bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad, pasikeitus teisės aktams – Specialiosioms žemės ir miško naudojimo sąlygoms, kuriomis buvo nurodyta vadovautis, ir išgaliojus Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, jo apimtyje nebeliko nuostatų ir reikalavimų teritorijų plėtrai rekreaciniais tikslais. Susiklosto situacija, kuri sąlygoja neapibrėžtumą teritorijų plėtros galimybėms šio tipo teritorijose ir tikimybę rajono savitumo ir visuomenei svarbių rekreacinių teritorijų praradimui, taip pat stabdomas šių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas vietos gyventojų ar rajono lankytojų poilsio ir rekreaciniams poreikiams patenkinti, o perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui (dėl rekreacinį potencialą turinčių sklypų nepanaudojimo šioms reikmėms). Bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendiniais bus konkretizuojamos rekreacinių teritorijų ribos ir apibrėžiamos galimos veiklos jose, kad jos maksimaliai atitiktų pagrindinę savo funkciją. Bendrojo plano 2-asis pakeitimas prisidės prie rekreacinių teritorijų racionalumo ir potencialo augimo, o šių teritorijų išvystymas taip pat sąlygos didesnę susidomėjimą gamtos ir kultūros paveldu, skatins jų priežiūrą ir pritaikymą turizmui, pritrauks didesnius visuomenės srautus, didins socialinės infrastruktūros išvystymo potencialą, gerins ekonominę padėtį tiek lokaliu, tiek rajono mastu. Visa tai turėtų sukelti ilgalaikės tiesiogines ir netiesiogines teigiamas pasekmes nagrinėjamaais aspektais.

Alternatyvios energetikos plėtojimas	trumpalaikis (laikinas)	-	0	0	0	+	0	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su alternatyvios energetikos objektų statybų ar įrengimo metu susidarysiančia nežymia aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	0	+	0	+	+	Kauno rajone yra siūloma populiarinti alternatyvios energetikos taikymą ir skatinti alternatyvios energijos gamybą mažuosiuose vietiniuose įrenginiuose. Šie pokyčiai pasitarnautų ilgalaikių teigiamų pasekmių susiformavimui - sumažėtų iškastinio kuro poreikis ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos, bei padidės inovacijų kiekis ir kt. Taigi alternatyvios energetikos plėtojimas sukels ilgalaikes tiesiogines ir netiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, visuomenės sveikatai bei sudarys palankias sąlygas investicijų pritraukimui, ekonominiam vystymuisi bei materialiajam turtui, kuris bus vis mažiau neigiamai reikiamas taršos.
Naudingųjų iškasenų eksploatavimas	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	0	0	Trumpalaikės neigiamos pasekmės yra susijusios su naudingųjų iškasenų teritorijų parengimu eksploatacijai, gali reikėti iškeldinti gyventojus, nukasti derlingąjį dirvožemio sluoksnį, numatyti priemones gruntinio vandens pašalinimui ir pan. (priklauso nuo iškasenų tipo ir išgavimo būdo). Šie pokyčiai paveiks gamtinę aplinką ir kraštovaizdį bei labai menkai visuomenę.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	0	Ilgalaikės neigiamos pasekmės susidarys tik tuomet kai naudingųjų iškasenų telkiniai bus neracionaliai ir nedarniai naudojami bei nesilaikoma šiai veiklai taikomų reikalavimų. Taip pat negalima pamiršti, kad taikant atvirą naudingųjų iškasenų išgavimo būdą kraštovaizdis bus pakeistas negrįžtamai, todėl yra būtina numatyti kraštovaizdžio ir gamtinės aplinkos atkūrimo priemones (pvz. miško įveisimą, dirbtinio vandens telkinio suformavimą, ar motorinių priemonių trasų įrengimą, ir t.t.). Siekiant darnaus

								ekonomikos vystymosi ilgalaikėje perspektyvoje naudingųjų iškasenų išgavimas turėtų tik mažėti, kartu mažėtų ir šios veiklos galimos neigiamos pasekmės.
Gamtinio karkaso teritorijų naudojimas	trumpalaikis (laikinas)	0	-	-	0	0	-	Igyvendinami gamtinio karkaso sprendiniai, gali sukelti nežymių neigiamų pasekmių - triukšmas, dulkės dėl statybos darbų, trikdžiai teikiant ar gaunant įvairiausias socialines ir inžinerines paslaugas ar pan.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	0	0	0	+	Ilgalaikėje perspektyvoje bendrojo plano keitimo sprendiniai sukurs teigiamas pasekmes - gamtos, kraštovaizdžio ir kultūros objektai bei teritorijos bus tinkamai tvarkomos ir naudojamos; tinkamai tvarkoma gamtinė aplinka tiesiogiai prisidės prie visuomenės sveikatos ir gerovės formavimo. Teigiamas pasekmes patirs materialusis turtas. Taip pat bus išvengta visuomenės klaidinimo dėl teritorijų urbanizavimo ir paslaugų pasiekiamumo galimybių - taip bus taupomos lėšos žemės įsigijimui, planavimo ir projektavimo darbų atlikimui.

II-os alternatyvos nagrinėjimas	Pasekmių pobūdis	Gamtinei aplinkai (biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, aplinkos kokybei - dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui)	Gamtos ir kultūros paveldui (įskaitant architektūrą ir archeologinį paveldą, paminklos augalų ir kraštovaizdžiui)	Teritorijos vystymo darnai			Materiali turtas	Paaškinimai/numatomų pasekmių aprašymas
				Visuomeninei ir jos sveikatai	Socialinei aplinkai	Ekonominiam vystymuisi		

1	2	3	4	5	6	7	8	9
Pirmo bei antro prioriteto urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų santykinai kompaktiškesnės formos nei I alternatyvoje, taikant kompaktiškumo principus bus sudaromos sąlygos tvariam ir optimaliam žemės naudojimui, gamtinių išteklių išsaugojimui, savivaldybės ir valstybės investicijų efektyviam naudojimui, prisitaikymui prie klimato kaitos. Aiškūs gyvenimo ir veiklos organizavimo principai formuos geras prielaidas savivaldybės, valstybės ir privačių struktūrų bendradarbiavimui. II alternatyvos urbanizuotos ir urbanizuojamos teritorijos įprasmina gyvenamųjų vietovių tinklą, paremtą išvystytais funkciniais ryšiais, orientuotą į kokybę ir efektyvumą. Tai sudaro sąlygas racionaliau naudoti infrastruktūrą (socialinę, rekreacinę, inžinerinę) bei atitinkamai mažinti oro taršą, gerinti gamtinės aplinkos būklę. Tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes visais nagrinėjamais aspektais.
Pramonės, verslo ir logistikos teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.

	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	+	Kauno rajono bendrojo plano pakeitimo siūlomos pramonės, verslo ir logistikos teritorijos- lokalizuotos šalia pagrindinių tranzitinio eismo kelių. Racionaliai dėstant verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijų funkcines zonas, santykinai mažinamas žemės poreikis naujai infrastruktūrai. Taikant tvartos veiklos principus bei struktūriškai pagal galimybes atibojant verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijas nuo gyvenamųjų teritorijų sukuriamas neutralus santykis su pastarosiomis teritorijomis. Tačiau konkrečiai įvertinti verslo, pramonės ir sandėliavimo teritorijų poveikį erdvėje ir laike bei galimą jų poveikį - neįmanoma, nes neapibrėžtas galimos veiklos tipas, technologijos, žaliavų ir produkcijos srautų dydžiai, darbo jėgos poreikis, inžinerinės komunikacijos. Visa tai bus nustatoma, rengiant PAV, kai paaiškės potencialus statybos objektas. Atskiros komercinės paskirties objektų teritorijos bendrajame plane išskiriamos nebus, šios veiklos galimybės bus numatytos sprendinių konkretizavimo stadijoje teritorijų tvarkymo ir naudojimo reglamentuose kaip galimas teritorijos naudojimo būdas. Visa tai sukels tiesiogines ir netiesiogines ilgalaikes teigiamas pasekmes ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui.
Susisiekimo sistema	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša, triukšmu. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis, gerėjančiu teritorijų pasiekiamumu.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendiniais siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis, padėtis, nekuriant nereikalingos ir neefektyvios perteklinės infrastruktūros, rajone leis kiek įmanoma efektyviau panaudoti esamą susisiekimo infrastruktūrą, suformuoti viešajam transportui funkcionuoti

								reikalingą vartotojų tankį. Tokiu būdu bendrojo plano pakeitimas lems ilgalaikes teigiamas pasekmes socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų pasiekiamumą), ekonominiam vystymuisi (pagerinant susisiekimą įvairiomis transporto priemonėmis, sutrumpinant kasdienių kelionių laiką) ir materialiajam turtui (esant optimaliai susisiekimo sistemai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus kelius bei gatves, įrengiant apšvietimą, pėsčiųjų ir dviračių takus), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos, nes sudaromos prielaidos viešajam transportui funkcionuoti), taip pat visuomenės sveikatai (numatomi sprendiniai aukštu eismo intensyvumu pasižyminčių kelių ir gatvių išlaisvinimu nuo tranzitinio transporto, įrengiant gyvenamųjų vietovių aplinkkelius, ko pasekoje turėtų mažėti triukšmas, transporto sukeliamą taršą, eismo įvykių tikimybė atitinkamose gyvenamosiose vietovėse).
Inžinerinė infrastruktūra	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	+	+	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtros teritorijų įsisavinimo metu. Statybų laikotarpiu galima padidėjusi aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	+	+	+	+	Siūlomų įsisavinti teritorijų kiekis ir padėtis rajone sąlygoja optimalų esamos inžinerinės infrastruktūros panaudojimą ir tai sukels ilgalaikes teigiamas pasekmes socialinei aplinkai (pagerinant socialinės infrastruktūros objektų aprūpinimą inžinerine infrastruktūra), ekonominiam vystymuisi (inžinerinės infrastruktūros įrengimui reikia mažiau lėšų, taip pat būtų patiriami mažesni nuostoliai juos eksploatuojant) ir materialiajam turtui (esant optimaliai inžinerinei infrastruktūrai, turimi finansiniai pajėgumai gali būti

								tinkamai panaudoti šiai sistemai plėtoti ir prižiūrėti – tiesiant naujus ir remontuojant esamus inžinerinius tinklus bei įrenginius), aplinkai (poveikis aplinkai nėra agresyvus, reikalauja minimalaus žemės poreikio, leidžia prisitaikyti prie gamtinės aplinkos, nesukuria papildomos taršos) ir visuomenei (poveikis gyvenimo kokybei, gerovės kūrimas).
Rekreacinės teritorijos	trumpalaikis (laikinas)	-	-	-	0	-	-	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su plėtos teritorijų įsisavinimo metu - statybų laikotarpiu- galima aplinkos tarša. Trumpalaikės neigiamos pasekmės atskiriems visuomenės individams galimos tuo atveju, jei bendrojo plano pakeitimo siūlymai (patikslintas veiklos rekreacinėse teritorijose reglamentavimas) neatitiks privačių lūkesčių dėl nuosavybės teise valdomo turto panaudojimo.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	+	+	+	+	+	Galiojantis bendrasis planas – 1-asis bendrojo plano keitimas, numato rekreacines plėtos teritorijas ir jų naudojimo reikalavimus, tačiau bendrojo plano įgyvendinimo metu, nustatyta, kad, pasikeitus teisės aktams – Specialiosioms žemės ir miško naudojimo sąlygoms, kuriomis buvo nurodyta vadovautis, ir įsigaliojus Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymu, jo apimtyje nebeliko nuostatų ir reikalavimų teritorijų plėtrai rekreaciniais tikslais. Susiklosto situacija, kuri sąlygoja neapibrėžtumą teritorijų plėtos galimybėms šio tipo teritorijose ir tikimybę rajono savitumo ir visuomenei svarbių rekreacinių teritorijų praradimui, taip pat stabdomas šių teritorijų įsisavinimas ir galimas jų potencialas vietos gyventojų ar rajono lankytojų poilsio ir rekreaciniams poreikiams patenkinti, o perspektyvoje galimas ilgalaikis neigiamas poveikis ekonominiam vystymuisi ir materialiajam turtui (dėl rekreacinį potencialą turinčių sklypų nepanaudojimo šioms reikmėms). Bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendiniais bus konkretizuojamos rekreacinių teritorijų ribos ir apibrėžiamos galimos veiklos jose, kad jos maksimaliai

								atitiktų pagrindinę savo funkciją. Bendrojo plano 2-asis pakeitimas prisidės prie rekreacinių teritorijų racionalumo ir potencialo augimo, o šių teritorijų išvystymas taip pat sąlygos didesnę susidomėjimą gamtos ir kultūros paveldu, skatins jų priežiūrą ir pritaikymą turizmui, pritrauks didesnius visuomenės srautus, didins socialinės infrastruktūros išvystymo potencialą, gerins ekonominę padėtį tiek lokaliu, tiek rajono mastu. Visa tai turėtų sukelti ilgalaikes tiesiogines ir netiesiogines teigiamas pasekmes nagrinėjamaisiais aspektais.
Alternatyvios energetikos plėtojimas	trumpalaikis (laikinas)	-	0	0	0	+	0	Tiesioginės trumpalaikės neigiamos pasekmės susijusios su alternatyvios energetikos objektų statybų ar įrengimo metu susidarysiančia nežymia aplinkos tarša. Netiesioginės trumpalaikės teigiamos pasekmės susijusios su statybų ir įrengimo metu sukuriamomis darbo vietomis.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	0	+	0	+	+	Kauno rajone yra siūloma populiarinti alternatyvios energetikos taikymą ir skatinti alternatyvios energijos gamybą mažuosiuose vietiniuose įrenginiuose. Šie pokyčiai pasitarnautų ilgalaikių teigiamų pasekmių susiformavimui - sumažėtų iškastinio kuro poreikis ir šiltnamio efektą sukeliančių dujų emisijos, bei padidės inovacijų kiekis ir kt. Taigi alternatyvios energetikos plėtojimas sukels ilgalaikes tiesiogines ir netiesiogines teigiamas pasekmes gamtinei aplinkai, visuomenės sveikatai bei sudarys palankias sąlygas investicijų pritraukimui, ekonominiam vystymuisi bei materialiajam turtui, kuris bus vis mažiau neigiamai reikiamas taršos.
Naudingųjų iškasenų eksploatavimas	trumpalaikis (laikinas)	-	-	0	0	0	0	Trumpalaikės neigiamos pasekmės yra susijusios su naudingųjų iškasenų teritorijų parengimu eksploatacijai, gali reikėti iškeldinti gyventojus, nukasti derlingąjį dirvožemio sluoksnį, numatyti priemones gruntinio vandens pašalinimui ir pan.

								(priklauso nuo iškasenų tipo ir išgavimo būdo). Šie pokyčiai paveiks gamtinę aplinką ir kraštovaizdį bei labai menkai visuomenę.
	ilgalaikis (nuolatinis)	0	0	0	0	+	0	Ilgalaikės neigiamos pasekmės susidarys tik tuomet kai naudingųjų iškasenų telkiniai bus neracionaliai ir nedarniai naudojami bei nesilaikoma šiai veiklai taikomų reikalavimų. Taip pat negalima pamiršti, kad taikant atvirą naudingųjų iškasenų išgavimo būdą kraštovaizdis bus pakeistas negrįžtamai, todėl yra būtina numatyti kraštovaizdžio ir gamtinės aplinkos atkūrimo priemones (pvz. miško įveisimą, dirbtinio vandens telkinio suformavimą, ar motorinių priemonių trasų įrengimą, ir t.t.). Siekiant darnaus ekonomikos vystymosi ilgalaikėje perspektyvoje naudingųjų iškasenų išgavimas turėtų tik mažėti, kartu mažėtų ir šios veiklos galimos neigiamos pasekmės.
Gamtinio karkaso teritorijų naudojimas	trumpalaikis (laikinas)	0	-	-	0	0	-	Įgyvendinami gamtinio karkaso sprendiniai, gali sukelti nežymių neigiamų pasekmių - triukšmas, dulkės dėl statybos darbų, trikdžiai teikiant ar gaunant įvairiausias socialines ir inžinerines paslaugas ar pan.
	ilgalaikis (nuolatinis)	+	+	0	0	0	+	Ilgalaikėje perspektyvoje bendrojo plano keitimo sprendiniai sukurs teigiamas pasekmes - gamtos, kraštovaizdžio ir kultūros objektai bei teritorijos bus tinkamai tvarkomos ir naudojamos; tinkamai tvarkoma gamtinė aplinka tiesiogiai prisidės prie visuomenės sveikatos ir gerovės formavimo. Teigiamas pasekmes patirs materialusis turtas. Taip pat bus išvengta visuomenės klaidinimo dėl teritorijų urbanizavimo ir paslaugų pasiekiamumo galimybių - taip bus taupomos lėšos žemės įsigijimui, planavimo ir projektavimo darbų atlikimui.

6 Apibendrinimas - priežastys, dėl kurių pasirinktos svarstyto plano alternatyvos

Alternatyvių koncepcijų galimų reikšmingų pasekmių vertinimo pagal „Galimų reikšmingų pasekmių aplinkai vertinimo lentelės“ rezultatų suvestinė:

Pasekmių pobūdis		Viso:	I alternatyva	II alternatyva
Teigiamas	trumpalaikės (laikinos)		9	9
	ilgalaikės (nuolatinės)		32	33
Neigiamas	trumpalaikės (laikinos)		20	20
	ilgalaikės (nuolatinės)		1	0

Galimų reikšmingų pasekmių vertinimo lentelės pagalba atlikus kiekvienos iš koncepcijų alternatyvų vertinimą, nustatyta, kad:

- kadangi alternatyvos skiriasi urbanistinės struktūros vystymo koncepcija, o visos kitos sritys formuojamos taip, kad palaikytų urbanistinę struktūrą, vertinant galimas reikšmingas pasekmes aplinkai abiejų alternatyvų atveju rezultatai yra vienodi, išskyrus *pirmo bei antro prioriteto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų* vertinimą;
- vertinant *pirmo bei antro prioriteto urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų* alternatyvų galimas pasekmes pagal pasirinktus aspektus, abiejų alternatyvų atveju ilgalaikės ir trumpalaikės teigiamos bei neigiamos pasekmės tikėtina būtų panašios, todėl rezultatų suvestinėje suminis abiejų alternatyvų įvertinimas yra lygus;
- tačiau vertinant plačiau II alternatyvoje siūloma urbanizuotų ir urbanizuojamų teritorijų koncepcija yra tvaresnė, labiau tausojanti, kadangi įprasmina gyvenamųjų vietovių tinklą, paremtą išvystytais funkciniais ryšiais, orientuotą į kokybę ir efektyvumą.

Taigi šio strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimtyje siūloma pasirinkti II alternatyvos koncepciją, kurios įgyvendinimo atveju laukiama daugiau ilgalaikių (nuolatinių) teigiamų pasekmių.

Kauno rajono savivaldybės administracijos bendrojo plano 2-ojo keitimo bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje, rengiant koncepciją, nustatomi conceptualiųjų sprendinių įgyvendinimo prioritetai ir teritorijų plėtros bendrosios nuostatos bei principai (žr. priedamus 1-3 priedus).

Santrauka

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas bendrųjų sprendinių formavimo stadijoje. Šio vertinimo tikslas – nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių įgyvendinimo pasekmes aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su atsakingomis už aplinkos apsaugą valstybės ir savivaldybių institucijomis, įstaigomis ir visuomene; užtikrinti, kad Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo organizatorius turės išsamią informaciją apie galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo strateginis pasekmių aplinkai vertinimas atliekamas vadovaujantis Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 patvirtintu (pakeitimas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2014 m. gruodžio 23 d. nutarimu Nr. 1467) „Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašu“ (Žin., 2004, Nr.130-4650; 2007, Nr.131-5292; 2010, Nr.139-7125; 2011, Nr.50-2431).

Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo bendrųjų sprendinių stadijoje – koncepcijoje – suformuotos 2 alternatyvos. I-oji koncepcijos alternatyva yra inspiruota šiuo metu galiojančio Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano ir jo I-ojo pakeitimo koncepcijos ir rengiama laikantis nuoseklumo ir tęstinumo principų, tuo tarpu II-oji alternatyva buvo rengiama maksimaliai atliepiant kompaktiškumo, partnerysčių tarp urbanistinių centrų, darnaus vystymo, poveikio klimatui ir aplinkai mažinimo ir kt. principus.

Kauno rajono savivaldybės aplinkos būklės apžvalga atlikta remiantis Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo esamos būklės analize. Aplinkos būklę apsprendžia pagrindinių jos komponentų (oro, vandens, dirvožemio, kraštovaizdžio kokybės ir biologinės įvairovės) kokybė.

Koncepcijos sprendinių neįgyvendinimas gali lemti, kad ir toliau vyks chaotiška gyvenamųjų teritorijų plėtra ir ekonomiškai nepagrįsta sklaida prioritetingose ir neprioritetingose gyvenviečių plėtros teritorijose, įskaitant teritorijas, patenkančias į gamtinį karkasą, o tai gali neigiamai veikti gamtinės aplinkos komponentus, esančius gamtinio karkaso teritorijose. Dėl sveikatos, švietimo paslaugų stokos artimiausioje gyvenamojoje aplinkoje, galima neigiama įtaka visuomenės gyvenamajai kokybei bei sveikatai.

Vertinant Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-ojo keitimo sprendinių pasekmes aplinkai, buvo palyginti I ir II koncepcijos alternatyvų sprendiniai, galimų pasekmių gamtinei, socialinei ir ekonominei aplinkai vertinimas atliktas 5.5 skyriuje, o apibendrinimas pateikiamas 6 skyriuje.

Buvo vertinamas galimas koncepcijos poveikis lyginant pirmosios ir antrosios alternatyvos bendruosius sprendinius šiems aplinkos komponentams: gamtinei aplinkai (biologinei įvairovei, gyvūnijai, augalijai, aplinkos kokybei - dirvožemiui, vandeniui, orui, klimatui), gamtos, kultūros paveldui ir kraštovaizdžiui, visuomenei ir jos sveikatai, socialinei aplinkai,

ekonominiam vystymuisi, materialiajam turtui. Reikšmingas ilgalaikis neigiamas poveikis aplinkai ir jos komponentams – nenustatytas, tačiau I-osios alternatyvos atveju yra galimas ilgalaikis neigiamas poveikis savivaldybės ekonominei gerovei, ypač siekiant ir taikant atitinkamas priemones urbanistinių centrų kėlimui iki jiems numatomų lygmenų ir investuojant į privalomąją infrastruktūrą, teritorijose, kurios realybėje gali neatitikti gyventojų vidinės migracijos tendencijų, ir sąlygoti tik dirbtinę plėtros išraišką. Tačiau visumoje įgyvendinant koncepcijos sprendinius (ypač antrosios alternatyvos atveju) būtų sudarytos sąlygos socialinės gerovės didinimui, tvariai ekonominei plėtrai ir aplinkos tausojimui, todėl prognozuojamos teigiamos pasekmės Kauno rajono savivaldybės teritorijos vystymo darnai.

Vertinimo sunkumai kilo dėl objektyvaus galimo reikšmingo poveikio įvertinimo – poveikis aplinkai gali būti labai įvairus, atsižvelgiant į ūkinės veiklos pobūdį, prevencines ir kompensacines priemones, kurios detalizuotinos smulkesniuose lygmenyse – specialiuosiuose, detaliuosiuose planuose bei objektų techniniuose projektuose, kai yra žinoma konkreti veikla ir jos galimas poveikio mastas aplinkai. Bendrojo plano rengėjų nuomone, šios problemos nėra esminės ir neturi ženklios įtakos atlikto SPAV kokybei ir rezultatams, todėl kad atitinkamos veiklos, pagal jų galimą atlikti poveikį yra nustatomos atitinkamais teisės aktais bei prieš jas įgyvendinant, tokioms veikloms numatomos atitinkamos procedūros (žr. Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymą (Nr. XIII-529), priimtą 2017 m. birželio 27 d.

Priedai

Priedas Nr. 1. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-jo keitimo koncepcijos I alternatyvos brėžinys

Priedas Nr. 2. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-jo keitimo koncepcijos II alternatyvos brėžinys

Priedas Nr. 3. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-jo keitimo koncepcijos aiškinamasis raštas

Priedas Nr. 4. Kauno rajono savivaldybės teritorijos bendrojo plano 2-jo keitimo esamos būklės įvertinimo stadijos Gamtos ir kultūros paveldo, rekreacijos, turizmo brėžinys

KAUNO RAJONO SAVIVALDYBĖS TERITORIJOS BENDROJO PLANO 2-ASIS KEITIMAS

UAB CityForm LT

STATYBOS
STRATEGIJA

